

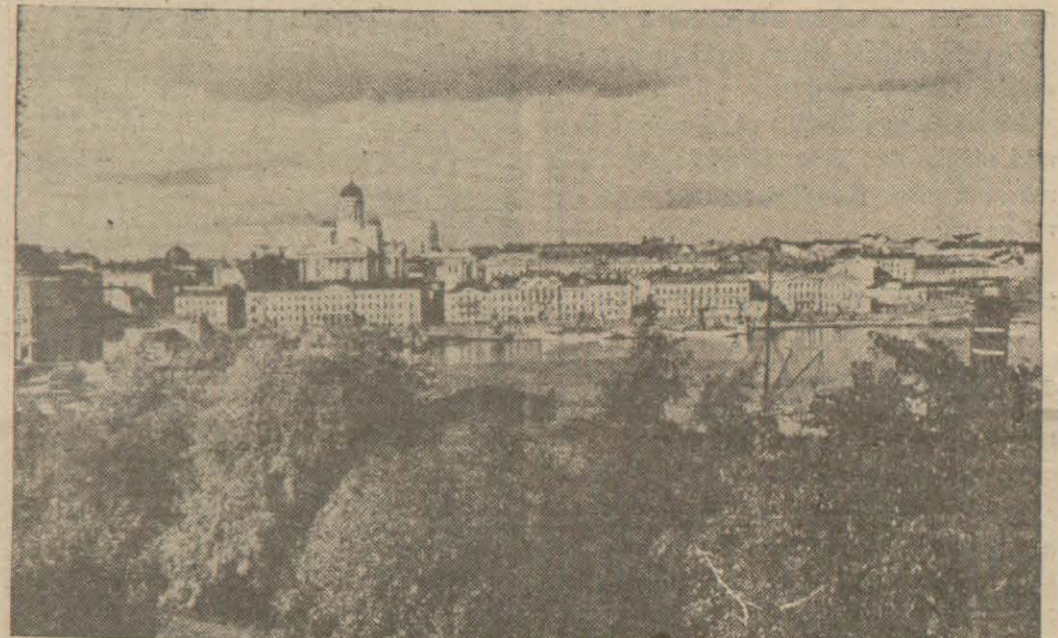

Sovyetler Baltıkta yeni taleplerde bulunuyor

Almanyada endişeler başgösterdi

Finlandiyada yeni ihtiyat sınıfları silâh altına çağırıldı

Estonya, Litvanya ve Letonyadaki Sovyet kıtalarının mevcudu bu memleketlerin her birinin müsellâh kuvvetlerinin mevcudunu kat kat geçecekmiş

Finlandiyanın merkezi Helsinki'nin umumî görünüşü

Londra 8 (Röyter bildiriyor) — Stockholm'den bildirildiğine göre, Finlandiya, Sovyet Rusyanın talebini kabul ederek Moskova'ya bir murahhas göndermektedir. Bu murahhasın, Finlandiyanın İsveç sefiri olacağı bildirilmektedir.

İyi haber alan mahfellerde Sovyet Rusya, Finlandiya körfezinde bulunan ve stratejik kıymeti haiz olan bazı adaları isteyecektir.

Finlandiya ordusu takviye ediyor
Londra 8 (Röyter bildiriyor) — Finlandiya hükümeti silâh altında mevcut bulunan 140 bin kişilik ordusunu takviye etmek maksadıyla ihtiyat sınıflarından birkaçını daha silâh altına almıştır.

Finlandiya heyeti

Moskova 8 (A.A.) — Moskova'ya gelecek olan Finlandiyalı şahsiyetler arasında hâlen Finlandiyanın Moskova ortaelçisi bulunan eski başvekil Uso Paay-sikivi'nin de ismi zikredilmektedir. Ruseya tamamen vâkıf olan Paysikivi

1920 de Sovyetler Birliği ile sulh muahedesi imza etmiş olan Finlandiya heyetine riyaset etmiştir.

Litvanyadan yeni talepler

Amsterdam 8 (A.A.) — Telegraf gazetesinin Helsinki muhabininin bildirdiğine göre Sovyetler Litvanyadan, bu memleketi Almanyadan ayıran hudud boyunda istihkâmlar yaparak bir nevi Majno hattı vücuda getirmek hakkını istemektedirler. Bundan maada Litvanyanın dar sahilinde bir deniz üssü tesis etmek ve Almanyanın Memel'deki yeni istihkâmlarına 20 kilometrelik bir mesafede sahil müdafaa istihkâmları inşa etmek istemektedirler.

Diğer cihetten Kızıldoru Litvanyanın garbünde ve cenubunda hava üssleri tesis etmek istemektedir. Sovyetler herhalde Litvanyanın garb sahilinde asgarî 70 kilometre genişliğinde bir arazi parçası işgal edeceklerdir. Gelecek hafta başlayacak olan askerî müzakereler ne-

(Devamı 8 inci sayfada)

Almanlar hududda sahte köyler kurmuşlar

Londra, 8 (Röyter bildiriyor) — 3 İngiliz tayyaresi, pek az bir irtifada Sigfrid hattının üzerinde 20 mil mesafede uçmuşlar ve resimler almışlardır. Alman-

(Devamı 8 inci sayfada)

Yeni Çek hükümeti iş başında

Roma 8 (Hususî) — Bildirildiğine göre, Dr. Beneş, Londrada, Çeko-Slovak hükümetini yeniden kurmuş, Cümhuriyetini kendisi kabul etmiş, hariciye nazırlığına da, Çeko-Slovakyanın eski Paris sefiri Oziski'yi getirmiştir. Doktor Beneş, Halifaks ile müteaddid müllâkatlarda bulunmuştur.

Avrupanın merkez ve şarkında yeni bir sulh cephesi kuruluyor

Macaristan, Romanya ve Yugoslavya arasında iş birliği temini için yapılan temaslar sıklaştı

Bükreş 8 — Siyasî mahfellerde Yugoslavyanın teşebbüsü üzerine Macaristanla Romanya arasında bir iş birliği temin edileceği ümid olunmakta ve bu iş birliğinin Romanyanın siyasetinde bir değişiklik husule getirmeyeceği ilâve edilmektedir. Şarkı Avrupanın Alman tehdidine ve Sovyet müdahalesine maruz kalması üzerine böyle bir yaklaş-

manın biran evvel temini lüzumu hissedildiği söylenmektedir. Son haftalar zarfında Budapeşte hükümeti Bükreş hükümetine karşı büyük bir hüsnü niyet göstermiştir. Müsterek tehlikenin Avrupanın merkezinde ve şarkında bulunan birkaç memleketin daha grup halinde toplanmasını intaç edebileceği söylenmekte (Devamı 3 üncü sayfada)

Çek ordusuna mensub bir tayyarecinin fedakârlığı

Bir dinamit deposuna ateş veren tayyareci 67 Almanla birlikte behava oldu

Londra 8 (Röyter bildiriyor) — Çeko-Slovakya'da Almanlara karşı son günlerde fiilî mukavemetler başgöstermektedir.

Bu cümleden olarak Bohemyada eski bir Çek tayyareci tarafından gösterilen kahramanlık hakkında buraya mahumat gelmiştir. Almanlar, eski Çek ordusuna mensub bir tayyareciyi hava meydanlarının birinde bulunduğu tahmin

edilen dinamitleri göstermeğe mecbur etmişlerdir. Gestapo'nun tazyikine mukavemet edemiyen Çek tayyarecisi de 67 Alman memuru ile birlikte dinamitlerin bulunduğu mahalle gelmiş, ve mevki gösterceği sırada dinamitlere ateş vermiştir. Vukubulan iştil neticesinde Çek tayyareci ile birlikte 67 Alman memuru da behava olmuşlardır.

Garb cephesinde iki tarafın faaliyeti gündend güne artıyor

Fransızlar Mozelin şarkında Almanlar tarafından yapılan taarruzları püskürttüler

Londra 8 (Röyter bildiriyor) — Garb cephesinde faaliyet gündend güne artmakta, ve bu faaliyetin merkez sikleti Sarbrucken cennu-

Fransya nakledilen İngiliz askerleri karaya çıkarılarak bu garbindeki askerler teşkil eylemektedir. Fransalılar harakâtı durmamıştır. Faaliyet (Devamı 8 inci sayfada)

Alman kadın Naziler memnun değil

Ruhrda bir toplantıda Alman kadın Nazi sefi dövüldü
On dokuz kadın Nazi tevkif edildi

Londra 8 (Röyter bildiriyor) — Zürihten bildirildiğine göre, Almanyada Ruhr'da Alman kadınlarının yaptığı bir içtimada, Alman kadın Nazileri sefi Frav Ana Ziegler, verdiği bir nutukta Alman kadınlarının cephe'deki Alman askerlerinin maneviyatlarını yükseletmeye yardım etmediklerini söylediği sırada, içtimada bulunan Alman kadınları: «Kocalarımız, oğullarımız cephe'de, biz de burarlarda gıdasızlık çekiyoruz...» diye bağırarak bir kargaşalık vücute getirmişlerdir. Bu arada Frav Ziegler dövülmüş, tırmalanmış olduğu için hastaneye kaldırılmıştır. Derhal faaliyete geçen Gestapo 19 kadın Nazi tevkif etmiştir.

İngiliz ordusu kuvvetleniyor

Harbiye Nazırı, bir senede Fransa kadar askerimiz olacak, diyor

Hoare Belisha

Londra 8 (Hususî) — İngiltere harbiye nazırı Hoare Belisha, Paris-Sohr muhabinine şu beyanatta bulunmuştur: Bir sene zarfında sizin kadar askerimiz olacak. Askerleri derhal toplamak usulünü tatbik etmiyoruz. İngiliz askerlerinin Fransaya vâkı olan nakilleri hâdisesiz ve ârzasız bir surette cereyan etmiştir. Bundan dolayı da ziyadesile memnunum.

Hitlerin teşebbüsüne karşı Londrada yükselen sesler

«Plân sulhün yaklaştığına dair en ufak bir ümidi bile ihtiva etmemektedir. Uzun bir harbe hazır olalım..»

Londra 8 (Röyter bildiriyor) — Hitler, sulh teşebbüsü etrafında tefsirler devam etmektedir. Başvekil Chamberlain hafta içinde İngilterenin noktâ nazarını bildirecektir.

Gazeteler ne diyorlar?
Londra 8 (A.A.) — Sunday Times gazetesinde Scrutator en büyük sulh dostunun bile Alman tekliflerine bir «hayır» la mukabele edeceğini yazmaktadır. İngiliz matbuatının kanaatini hülâsa

eden Sunday Dispatsch gazetesi diyor ki:

«Hitler herkesin beklediği sulh plânını bildirmiştir. Bu plân sulhün yaklaştığına dair en ufak bir ümidi bile ihtiva etmemektedir. Biz İngilterede uzun bir harbe hazır olalım.»

Fransız gazetelerinin mütaleaları

Paris 8 (A.A.) — Hitler'in nutkundan 24 saat sonra da efkârı umumiyeye mezkûr nutkun yeni hiçbir şey getirmedeği हु-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

Sulhe doğru
Gitmediğimizi gösteren
Alâmetler daha fazla

Yazan: Muhittin Birgen

Büyük bir helecanla akışını seyretmekte olduğumuz hâdiseler selinin ne tarafa doğru gittiğini görmek isteyen gözlerimiz, karanlıklar içinde, hafif bir aydınlığın yardımı ile ufukta sulh alâmetleri sezer gibi olurken birdenbire etrafımızın karardığını hissediyoruz. Hitlerin nutkundan sonra, etraftan gelen akisler hiç de iyi değildir. Vakiâ, henüz resmi adamlar söylemediler; devletler, herhangi bir hüküm veya temayül ifade eden hareketlerde bulunmadılar; henüz bay Cham berlain söyleyinceye kadar ümidler sönmüş sayılamaz; fakat, sulhe doğru gitmediğimizi gösteren alâmetler, bugün dünden daha fazladır.

Dünya hâdiselerinin gidişini takib ederken, bazan, burunları iyi koku almak sayesinde, profesyonel diplomatlardan daha iyi gören gazeteciler bu gibi ahvalde çok hassas unsurlardır. Pester Lloyd ve Neue Züricher Zeitung gibi bitaraf ve çok objektif gazetelerin Paris ve Londradaki muhabirlerinin intubalarına göre, sulh ümidleri daha ziyade şekildir; her ne kadar parlâmentolarda devlet adamları, müzakere kapılarını büsbütün kapamamışlar ve sulh tekliflerini cefakalem reddetmemişler de, onların tasavvur ettikleri sulh esaslarına Führerin nutkundaki esasların telif edilebileceğine bu bitaraf gazeteciler çok az ihtimal veriyorlar.

Garb devletlerinin her iki büyük merkezinde de harb havası daha kuvvetlidir. diyorlar. Bu gazeteciler, içinde yaşadıkları havanın kokusunu almakta çok hassas bir meslek burnu taşıyan insanlardır. Onlar, havada güneş değil, şimşek görüyorlarsa kendilerine inanamız icab eder.

Bilhassa Pester Lloyd'un Paris muhabirine göre, İngiliz ve Fransız erkânharbiyesi, son iki sulh haftası içinde yaptıkları içtimalarda garb cephesinde Almanya ile İtalyayı birlikte görmeyi kabul etmişler ve muharebenin bu şarta rağmen korkusuzca karşılanması lazım geldiğine karar vermişlermiş.

Hattâ, gene bu muhabire göre, aynı erkânharbiye, Rusyayı bile, askeri nakliyatın imkânları haddine kadar, İngiliz, Fransız cephesinde muhasım olarak tasavvur etmişler. Eğer bu malûmat doğru ise, Berlinin sulh taarruzu, çok geçmeden garb cephesinde kuvvetli bir yayılım ateşle karşılanacak demektir.

★

Diğer tarafın Berlin'den ve Moskovadan çıkan haberler de kalbere sulh ümidi verecek mahiyette değildir. Muhtelif gazetelerin Berlin ve Moskova muhabirleri, yeni dost olan bu iki büyük kara devleti arasında, yalnız iktisadi bir dostlukla iktifa edilmeyeceği intubasını taşıyorlar. Bunlara göre, bilâkisi, bugünkü iktisadi ve siyasi dostluğu, askeri bir dostluk da takib edecektir. Esasen, Hitlerin nutkunda beyan edilen sulh esaslarının, Şarkî ve Cenebuşarkî Avrupaya aid olan kısımlarındaki kat'iyet de bunun kuvvetli delillerinden biridir. Bu kat'iyet ifade eden sözlerle sadece palavra gözle bakamayız. Bunları söyleyebilmek için Führerin istinad ettiği bir takım kuvvetler bulunmak icab eder. Bu kuvvetler, sade Almanyanın kuvvetleri olamaz; yalnız başına, senelerce harb edecek olan bir Almanyanın nihayet, İngiliz - Fransız camiasından evvel nefes kesileceği muhakkaktır. Şu halde, Almanya hiç olmazsa Rusyanın yardımından emin olmak icab eder.

Aynı zamanda, Moskovadan çıkan haberler de bunu gösteriyor. İngiliz gazetelerinin hâlâ Moskovada oturan muhabirleri, Rusyanın büyük diplomatik hazırlıklarda bulunduğu kaydediyorlar. Birkaç devlette birden müzakere eden Moskovanın Çin Türkistanında bir takım askeri tedbirler aldıklarından İngiliz gazeteleri ehemmiyetle bahsedip duruyorlar. Zaten, Moskova radyosu, bir zamandanberi, Avrupa ve Lehistan işlerine dair yaptığı propaganda neşriyatı arasında Asya milletlerini alâkadar eden mevzuları da sıkıştırılmayı ihmal etmiyordu. Bunların yanınabasında, bir de Rus matbuatının neşriyatı üzerine dikkat celbediliyor. Tabii Almanya olduğu gibi, Rusyada da matbuat, Fransayı ihmal ederek, daha doğrusu ona karşı fena bir şey söyleyemeyerek İngiltere aleyhinde şiddetli neşriyat yapıyor. Berlin ile Moskova arasındaki ağız birliğini, bu bakımdan da mahallî görmek mümkündür.

★

Hayır, bütün bu ahval sulh alâmetleri değildir. Henüz ümidler berhava olmuş bulunmamakla beraber, bunları kiracak sözler, intubalar, hâdiseler çoğalmıştır. Dünyanın, takriben bugünkü kuvvetler müvazenesi içinde salim ve devamlı bir sulhe doğru gittiğini görmek isteyenleri memnun edecek yakın bir neticeden ziyade, yavaş yavaş milletleri kendilerine çekmek tehdidini gösteren bir ateş uçurumunun hergün biraz daha fazla derinleşmesi ihtimalleri meydana çıkıyor.

Uzun bir zaman, Almanyanın bu defa da hangi istikamete hareket edeceği endişesle huzursuzlanan dünyanın, şimdi de acaba yeni başlayan bu harb devri yarın da neyi ağzının içine alacak ve öbür günler ne olacak? derdine düşmüştür.

Bugün, vaziyet böyle görünüyör.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

≡ Fransız düşüncesi ≡

Gerçekten mes'ud olmaktan ziyade muhitimize karşı Muhatabımız. dudaklarında tebessüm görebilirsiniz. Fakat yapmacık olup olmadığını ancak kendisi bilir.

SÖZ ARASINDA

İngiliz Dominyonlar Nazırı manevralarda

İngiliz kara ordusunda binbaşı olan, eski hariciye nazırı ve şimdiki dominyonlar nazırı Eden, harb patlamadan evvel, taburunun başına gitmiş, ve müteaddid manevralarda hazır bulunmuştur. Burada kendisini bu manevralardan birinde, askerlerinin hareketini takib ederken görüyorsunuz.

İspanyada Almanlarla dövüşen bir Rus generali

Sovyet Rusyanın Polonyayı işgal eden ordularının kumandanı General Gorev, İspanyada, İspanyol, İtalyan ve Alman ordularına karşı gelen Rus ordularının kumandanlığında bulunmuştur.

İspanyada dahillî harb başladığı zaman, General Gorev Sovyet Rusyanın Madrid seferinde ataşemiliter bulunmakta idi. Stalinin derin itimadını kazanmış olan general bir zamanlar, komünist tahrikâtı yapmak suçü Almanya'da hapsedilmişti.

General eskiden Çar ordusu zabıtlilerinden idi. Son 1914 harbinde de gösterdiği yararlık ve cesareten dolayı birçok defalar nişan almıştı. Bununla beraber bu esnarlarda bolşevik partisi ile olan gizli alâka ve irtibatını kesmiş değildi.

Hergün bir fıkra Min gayri hakkın

Muallimlik isteyen bir genç, Maarif nezaretine yazdığı bir istidaya şu cümle ile başlamıştı:

«1320 senesinde min gayri halkın Mektebi Mülkiyeden bir şehadetname almazına muvaffak olmuştum...

Devrin maarif nazırı istidayı görmüştü. Genci çağırttı:

Kendime muallimlik verileceğini ümid etmiş olan genç sevinçle maarif nazırına gitti. Kendini tanıttı; maarif nazırı:

— Anladım, dedi, sizde bir Mektebi Mülkiye şehadetnamesi varmı.

— Evet efendim.

— Görebilir miyim?

Genç cebinden şehadetnameyi çıkarıp maarif nazırına uzatmıştı:

— Buyurunuz!

Maarif nazırı şehadetnameyi alır almaz yırtıp kâğıd sepetine atmıştı.

— İstidamda bu şehadetnameyi hakkınız olmadığı halde almış olduğunuzu itiraf ettiğiniz için, ben de yırtıp kâğıd sepetine attım.

Kısa pantolonla Lordlar Kamarasına Giren adam

Lordlar Kamarasına malûm ve anevri elbiselerden maada hiçbir üniforma ile girmek âdet değildir. Buna rağmen, İngiliz izci teşkilâtı şefi Baden Pavle vekâlet etmekte olan Lord Somers memuriyet ve vazifesi icabı, aynı zamanda harbin devam ettiği müddetçe İngiliz izcilerinin izci üniforması ile gezmeleri emrolduğundan, kısa pantolonla Lordlar Kamarasına gitmiş ve müzakereleri dinlemiştir.

Fasulye istihsalâtı

Dünyada en fazla rağbeti celbeden sebzenin fasulye olduğu kat'i surette anlaşılmıştır. Bir Amerikan İktisadçısının yapmış olduğu hesaba göre yirmi dört saat zarfında dünyada istihsal edilen fasulyenin miktarı 8.352.000 kilodur.

Romanyaya İltica Eden Leh hükümet Erkânı ne âlemde?

Romanyaya iltica etmiş olan sabık Polonya hariciye nazırı kolonel Bek, Romanya makamlarına müracaat ederek, başvekil Skladovski ile hall münaazada bulunduğu zaman, Romanyadan başka bir yere gidebilmesi için istizanda bulunmuş, fakat hükümet talebi reddetmiştir.

Kariovada bulunon Mareşal Smigly Ridz ile sabık Cümhurreis Moziskinin birbirleriyle telefon ile konuşmalarına müsaade verilmiştir.

İngilterede kadın askerler erkek sübaylara selâm vermeyecek!

İngilterede harbiye nezareti tarafından verilen bir emirle, bundan böyle kara ordusuna mensub kadın askerlerin, erkek sübaylara selâm vermemeleleri bildirilmiştir. Fakat kadın askerler, üniformalı kadın sübayları eskisi gibi selâmlyacaklardır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir arkadaş anlattı:

— Bazı matbaa levazımına muhtaçtık. Başvurulacak ilk memleket olarak hatırımıza İngiltere geldi. Fabrikadan aldığımız cevab.

— «Harb sanayii ile meşgul olduğumuz için arzunuzu yerine getirmeye maalesef imkân yoktur.» demek oldu.

Fransaya döndük. Aldığımız cevap aynı mealdedir:

— «Harb dolaysile elimizde kâfi miktarda işçi kalmadı. İstediginizi maalesef yapamayacağız.»

Çaresiz Almanya'ya döndük. Oradan gelen cevap büsbütün başkadır:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

Mister Ford'un kerameti

E. Ekrem Talu

otomobil denilen nesneyi lüks bir meta olmaktan kurtarıp harcı ile em ederek Karun kadar dünyalığa sahib olan Amerikalı meşhur Ford cenabları aynı zamanda keramet sahibi imiş de bizim haberimiz yokmuş.

Müşarınileyley gecenlerde, ihtimal cansıkıntısından olacak, para getiren dünya işlerini bir tarafa bırakarak ahbablarıyla siyasi bir müsahabeye girişmiş. Ve bu esnada buyurmuşlar ki:

— Harb yakında bitecektir. Ve bitenken de, silâhların terki hakkında umumî bir karar verilecektir!

Muhterem Mister Ford'un bu kehanetini neye, hangi emarelere istinad ettiğini biz bilmediğimiz gibi, Allahü'tem kendi dahi bilmiyordur.

«Sarhoşluk arabacılığa benzemez.» diye bizde ne münasebetle söylendiği belli olmayan bir halk darbimeseli vardır. Buna kıyasen, şimdi de: «Peygamberlik ile otomobil fabrikatörlüğü arasında hiç bir münasebt olmasa gerek diyebiliriz.

Avrupanın bugünkü vaziyeti öyle çarpışık bir hal aldı ki, şimdilik bir noktada temerküz etmiş gibi görünen harb ateşinin yarın nerelere kol salacağını kestirmek en büyük keramet sahiblerinin ve en uzak gören gözlerin bile harcı değildir.

Gelgelelim para adama her şeyi söyler. Servet sahibinin saçmaları gazete sütunlarına varıncaya kadar yer bulur.

Bir tarihte, Fazıl Ahmed Aykaç, edebiyata yeltenen eski maliyecilerimizden birine hitabla:

— Birader! demişti. Biz nasıl ki para işlerine burnumuzu sokmuyorsak, sen de bizim edebiyata karışma!

Bu güzel ifade edilmiş ihtarı Mister Ford cenablarına başka kelimelerle aynı tekrar edelim:

— Aziz Mister! Nasıl ki diplomatlar ve politikacılar dingil ve diferansiyel bahsinde fikir ve mütalea beyanından ihtar ediyorlarsa, sen de lütfen politika işleri hakkında saçma sapan lâf etmekten vazgeç!

Frenklerin meşhur bir söz temsilçisi vardır: «Herkes münhasıran kendi zanaatı meşgul olursa, inekler de iyi muhafaza edilir!»

Bu temsilin acaba İngilizcesi yok mu? Olsaydı, Ford cenablarına arzederdim de ibret alırdı.

E. Ekrem Talu

Develi tren kazasında 6 vagon parçalandı

İzmir 8 (A.A.) — Dün Develi ile Cumaovası arasında vukuubulan tren çarpışması sırasında parçalanan vagonların sayısı altı olduğu tesbit edilmiştir. Kazanın vukuubunda mes'uliyeti olanların meydana çıkarılması için tahkikata devam edilmektedir. Yolcular arasında yaralı pek hafif olan altı kişi vardır.

Dikili felâketzedelerine Sinopluların yardımı

Sinop 8 (A.A.) — Dikilde yer sarsıntısından açığa kalan ve muavenete muhtaç bulunan yurddaşlara yardım için bugün partide bütün hayır cemiyetlerinin iştirakile imtisalen felâketzedelere geniş ölçüde nakdi yardım yapılması kararlaştırılmıştır.

Bu maksadla açılan liste yekünü sekiz yüz lirayı bulmuştur.

TAKVİM

BİRİNCİTEŞRİN

Kumi soao 1155	9	Arabi soao 1358
Eylül 26	Resmî soao 1939	Hızır 157

PAZARTESİ

GÜNEŞ		Şaban		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	05	4	27	10	47
12	24	10	47	10	47
Ogle		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12 02	15 12	17 89	19 11	30
E.	6 12	9 83	12	1	30

TELGRAF HABERLERİ

Sovyetler Almanların Memeli işgal etmelerine iyi gözle bakmıyormuş

Moskova 8 (A.A.) — Dolayan bir habere göre Sovyetler Birliği Estonyadan iki talebe daha bulunmuşlardır. Sovyetler Estonya topraklarında iki noktayı daha işgal etmek istemektedirler. İki memleket arasında imza edilen muahedede Sovyetler Birliğinin Estonyada tesis edeceği bir deniz üssü ile bir hava üssünün yerleri mütakabil bir muvafakatle tesbit edileceği tasrih olmaktadır.

Muahedede Sovyet kıtalarının bu üslerle deniz yolu gidecekleri zikredilmektedir. Halbuki Sovyetler şimdi sözlendiğine göre, kıtaların Estonya topraklarından geçmek suretiyle bu üslerle gitmelerini istemektedirler.

Ecnebi mahfellerinde sözlendiğine göre Sovyet hükümeti büyük bir itimadla Almanyanın şimdi harekete geçecek bir vaziyette bulunmasından istifade ederek Sovyetler Birliği veya himayesine aldığı milletlerden biri büyük bir devletin taarruzuna uğradığı veya tehdidine maruz kaldığı takdirde hiç olmazsa Sovyet ordusunun Litvanya topraklarından geçmesini temine çalışacaktır.

Japonlar 8 Çin fırkasını imha etmişler

Tokyo 8 (A.A.) — Japon ordusu kumandanlığı, Kiang - Su vilayetine Siou - Chui dağı vadisinde muhasara ettikten sonra sekiz Çin fırkasını imha edildiğini ve Çinlilerin muharebe meydanında 7000 ölü bırakıldığını bildirmektedir.

Çinliler ise zafer şenlikleri yapıyorlar

Chung - King 8 (A.A.) — Çinliler tarafından Chang - Cha muharebesinde kazanılan zafer dolayısıyla bütün nasyonalist Çindevimci şenlikler yapılmaktadır. Gündüz tezahürat yapılmış, gece fener alayları tertib edilmiş ve hava fişekleri atılmıştır. Gazeteler neşrettiği hususî nüshalarda otomobilere, kamyonlara ve otobüslere bindirilen Çin kuvvetlerinin son 24 saat zarfında Chang - Cha'nın şimalinde yirmi mîli ilerlediklerini bildirmektedirler.

Alman - Bulgar ticaret anlaşması imzalanmadı

Londra, 8 (Hususî) — Bugün imzalanması mukarrer olan Alman - Bulgar ticaret anlaşması pek geri kalmıştır. Bu sebebe de, Almanların Bulgaristandan ihracı memnu bulunan et, deri ve domuz eti maddelerinden büyük miktarda taleb etmeleri olmuştur.

Almanya Japonya ile ticarî münasebat tesisine çalışıyor

Berlin 8 (A.A.) — Alman makamları Rusya ve Mançuko yoluyla Japonya ile Almanya arasında bir ticaret servisi ihdasını deripş etmektedirler.

Mussolini iktisadî Bir nutuk söyledi

Roma 8 (A.A.) — Mussolini, Sardenya faşist şefleri önünde yeni bir nutuk söylemiştir. İtalyan hükümet reisi bu defa yalnız ekonomiden bahsetmiş ve beynelmîl ve ziyet hakkında hiçbir telmihde bulunmamıştır.

Almanla bir İsveç vapurunu serbest bıraktılar

Stokholm 8 (A.A.) — 30 Eylülde Almanlar tarafından zaptedilerek Kiel, Almanya hükümetine teslim edilmiş olan Algeria adındaki İsveç vapurunu salıverilmiştir. Vapur kereste ve demir yükü olarak Cenovaya gitmekte idi.

Romanyada mecburî iş servisi ihdas edildi

Bern 8 (A.A.) — Berlinde Alman ajansı - nın verdiği malumata göre, Romanya hükümeti 14 yaşından 70 yaşına kadar erkekek ve kadınlara teşmil edilmiş kaydıla bir mecburî iş servisi ve askerliklerini yapmış olanlara mahsus ayrıca bir servis ihdas etmiştir.

Bir Fransız tayyaresi Belçika toprağına indi

Londra 8 (Hususî) — Bir Fransız tayyaresi, hudud civarında sis yüzünden Belçika toprağına inmiş ve iki pilotu nezarete altına almıştır.

Sovyet - Alman iktisadî iş birliği

Moskova 8 (A.A.) — Ecnebi mahfellerinde Sovyetler Birliğinin Almanya ile min edeceği iktisadî menfaatler zikredilmekte ve Almanyanın Sovyetler Birliğine müteveccih olan hakiki harb galyelerinden uzaklaştığı tebarüz ettirilmektedir. Almanya Sovyetler Birliğine Orta ve Şarkı Avrupada siyasi ve iktisadi bir kontrol temin ettiği gibi Romanyanın buğdayını ve petrolünü de mürakabe altına alması imkânını vermiştir. Bundan başka Sovyetler Birliği şimdi Baltik devletlerini de kontrol etmektedir. Bugün Sovyetler Birliği arzu ettiği takdirde bir devletin Almanya zıraf mahsullerini satmaktan imtina edebilecek bir vaziyettedirler. Almanya Polonyanın petrolerinden vaz geçmek mecburiyetinde de kalmıştır. Almanya gerçi Sovyetler Birliğinin filii ittifakını temin etmiş ve iki memleket arasındaki ticarî mübadelelerin inkişaf ettirileceğine dair bir vâde almıştır. Fakat ecnebi müşahideler, iki memleket arasındaki iktisadî iş birliğini temin eden bir muahede mevcut olmadığına keyfiyetine nazarı dikkati celbetmektedirler. Bu hususta sadece Molo - tof ile von Ribbentrop arasında bir mektub teatisi yapılmıştır. Berlinde hareket eden bir Alman ticaret heyeti Moskova gelmek üzere bulunuyor. Heyetin vazifesi bir iktisadî iş birliğinin temellerini atmaktır. Heyetin azası arasında birçok petrol, demiryolu ve nakliyat eksperleri bulunmaktadır.

Yeni talepler

Stokholm 8 (A.A.) — Tallin'den Aftonbladet gazetesine gönderilen bir habere göre, Estonya Sovyetler Birliğinin bilâhare yaptığı daha şumullü taleplere karşı mukavemet göstermektedir. Estonya, Sovyet - Estonya muahedesine riayet edilmesinde ısrar etmektedir.

Bu gazete Sovyetler Birliğinin Osel ve Dago adaları ile Estonya sahillerindeki iki limanın tamamen kendilerine terkedilmesini istedikleri zannedildiğini ilâve etmektedir. Sovyetler, aynı gazeteğe göre, Estonyanın merkezine ve cenubuna askerî postalar ikamesi profesini yeniden ele almışlardır.

Fransada 36 komünist mebus tevki edildi

Paris 8 (A.A.) — Tevki edilen komünist mebusların adedi 26'dır. Bunlardan dokuzunu Pariste diğerleri eyaletlerde tevki edilmişlerdir.

Paris 8 (A.A.) — Tevki edilen 26 komünist mebusdan 13 ü bu sabah sorguya çekilmiş ve üçüncü enternasyonal propagandasını cezalandıran ve komünist partisini dağıtan 26 Eylül 1939 tarihli kararname hükümüne göre suçlandırılmışlardır.

Tevki edilen mebuslar hapsedilmişlerdir. Yeni tevkifler beklenmektedir.

Paris 8 (A.A.) — Saat 18 de verilen malumata göre, 14 ü Paris bölgesinde olmak üzere 36 komünist mebus tevki müzkeresile tevki edilmiştir. Millî emniyet hizmetleri tarafından 21 mebus tevki edilmiştir.

Romanyada yeni bir kabine mi kurulacak?

Bükreş 8 (A.A.) — Havas' Millî ronesans partisi dışında kalan bazı siyaset adamlarıyla son günlerde yapılan görüşmeler, kabinenin tadil ve hatta bütün temayüllerin yer alacağı yeni bir hükümetin teşkil edileceği hakkında şayialara yol açmaktadır.

Şimdiye kadar yalnız yoklamalar yapıldığı anlaşıyor.

Bir vapur daha torpillendi

Londra 8 (A.A.) — Bu sabah fecir vakti Holanda - Amerika kumpanyasının «Bin - nendijk» vapuru Manş denizinde torpillenerek batırılmıştır. Vapur Nevyorktan Amsterdam gelmekte idi. Mürettebatından kimseye birşey olmamıştır. Vapurun 41 kişiden ibaret olan mürettebatı bir sandalla karaya çıkmıştır. «Binnendijk» 6873 tonluk bir gemi idi.

Tayyare inşaatçısı Fokker'in yatı yandı

Nevyork 8 (A.A.) — Fokker'e aid yatta çıkan yangın neticesinde bir kişi kaybolmuş, sekiz kişi yaralanmıştır. Yatı muvakkaten teslim alan Nevyork sosyetesinin maruf simalarından Mister ve Mister Richard isiminde iki yeni evli bir sandal tarafından kurtarılmışlar fakat sahile gelince kaybolmuşlardır. Yat yangın söndükten biraz sonra batmıştır.

Kıymetli pek büyük olan yat, aerodinamik şekilleri dolayısıyla şayanı dikkat bir yenilik addedilmekte idi.

Bir maden kuyusunda facia, 21 kişi öldü

Saint - Etienne 8 (A.A.) — Şehrin ortasındaki bir maden kuyusunda vukubulan kazada 21 kişi ölmüş, 30 kişi yaralanmıştır. Kurtarma ameliyatı devam etmekte ve kazazedeler sayısının artmasından korkulmaktadır.

Polonya Hariciye Nazırı Londraya gidiyor

Paris 8 (A.A.) — Polonya büyük elçiliği, Polonya hariciye nazırı August Zaleskinin bir müddet kalmak üzere 11 Teşrinievvel günü Londraya gideceğini bildirmektedir.

Hitlerin teşebbüsüne karşı Londrada yükselen sesler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

susundaki kanaatini muhafaza eylemektedir. Hitler'in sözlerinin mufassal bir tahlili de isbat ediyor ki, Fransız - İngiliz kararı bakımından vaziyet asla değişmemiştir.

Bundan başka Hitler'in sözde sulh tekliflerini iblâğ etmek üzere beyhude yere bir mutavassıt aratmış olduğu itibarı kuvvetlenmiştir.

Hitler'in nazırı Hull, matbuata beyanatta bulunarak Ruzvelt'in tavassutta bulunması için Almanyanın bir teklif yaptığı gazetelerde okuduğunu söylemiş ve bu haberi tefsir etmekten içtinab etmiştir.

Ruzvelt'in Avrupa ihtilâfında tavassutu teklif etmiş olan Johnson, Almanlar tarafından bu hususta verilen habere karşı alâka göstererek Reiscümhurun tavassutta bulunmağı kabul etmesi lâzım geldiğini beyan etmiştir. Hitler'in Ruzvelt'in tavassutunu istemeği düşündüğüne dair verilen haber siyasi mahfellerde itimadsızlıkla karşılanmış -

tır. Söylendiğine göre infiradılar bile Hitler'in talebi üzerine Reiscümhurun müdahale etmesine itiraz etmektedirler. Çünkü bunlar evvelâ Almanya lehinde teşebbüse geçilmiş olmakla itham edilmekten korkmaktadırlar. Sonra da sulh davası için olsa bile Amerikan Avrupa işleri karışmasını bir an'ane olarak tecciz etmemektedirler.

Hariciye nezaretinin etrafında bulunanlar, Fransa ve İngilterenin muvafakatı alınmadıkça Ruzvelt'in tavassutu mevzuu bahsalamayacağını saklamaktadırlar.

Tavassuta lüzum var mı? Diğer cihetten Reiscümhur şimdiden akamete mahkûm olan bir müzakereye tavassut etmek ve hakiki bir sulh tesisi için değil de sadece bir müterake temini için Hitler'in tertib ettiği böyle bir manevraya âlet olmak istememektedir.

Amerikan efkârı umumiyesi Hitler'in nutkunu şiddetle tenkid etmekte ve bu nutkun Nazi nazariyeleriyle mütefekillerin nazariyelerinin telifi kabul olmadığına bir delil teşkil ettiğini beyan eylemektedir. Hitler'e göre sulh Alman haklarını ve ihtiyaçlarının herşeye takadüm ettiğinin bütün milletler tarafından tamınmasını ve Alman tahakkümü altında herkesin gerek kendi arzusuyla, gerekse kuvvetle boyun eğmesi demektir.

Walter Lippmann, Uzakşarkta ve ziyetin Amerikaya donanmasının büyük bir kısmını Büyük Okyanusta bulundurmak mecburiyetini tahmil ettiğini ve Afrika sahillerinde müstemleke isteyen Almanyanın bütün Amerika milletleri için 1914 dekinden daha büyük bir tehlike teşkil ettiğini söylemiştir.

Avan azasından ekseriyeti Fransa ile İngilterenin muvafakati olmadıkça ve de varol bir sulhün temelleri atılmadıkça Ruzvelt'in müdahale etmemesi taraftarıdır. Bunlara göre Hitler'in teklifi bitarafılık kanunu müzakereleri üzerinde hiç bir tesir husule getirmeyecektir. Yalnız Utah demokrat âyanından Thomas Reiscümhurun müdahalesi taraftarıdır.

Sovyetlerin Roma sefiri Moskova 8 (A.A.) — Yüksek Sovyet Meclisi Goreskin'i Roma sefirliğine tayin etmiştir.

Dahiliye Vekâleti hazırladığı seyrüsefer nizamnamesi hakkında İstanbul vilâyetinin de mütalesasını sormuştur. İstanbul namına verilecek cevabı tanzim etmek için genç ve çalışkan polis müdürü Muzaffer'in riyasetinde bir beyetin toplandığını da haber aldık. Bu habere ilâve edilen satırlar da şunlardır: «Bu heyet seyrüsefer işlerini esasından halledecektir.»

İstanbul seyrüsefer işini esasından halletmek gibi tarihi bir hizmetti, üzerine alan heyete şimdiden muvaffakiyet dilemekle beraber İstanbul seyrüsefer işlerinde on beş yıl gibi uzun tecrübeme ve muhtelif Avrupa merkezlerindeki görgülerime istinaden bu muvaffakiyetin kolay olmayacağını söylemeye mecburum. Çünkü birkaç esaslı nokta var ki bu işi (esaslı) şekilde halletmeye mândirdir. 1 — İstanbul ana caddeleri henüz fayton ve kupa arabaları devrindeki dardlığını muhafaza etmektedir. 2 — İstanbul caddelerinde kamyon, tramvay, tahta araba, yüküli beygir gibi muhtelif devirlere akl nakil vasıtaları bir araya toplanmıştır. 3 — İstanbulda piyadeler seyrüsefer nizamnamelerinin kendileri hakkında da bazı emir ve nehiylerde bulunduğundan gafilidir. 4 — İstanbulun iş merkezlerini kenar semtlerle bağlayan ana yollar az olduğu için günün muayyen saatlerinde bu istikametlerde seyrüseferi idare etmek maddeten imkânsızdır.

Bu dört esas noktayı emirle, kararla halletmeye imkân olmadığına göre seyrüsefer işlerinin (esasından) tanzimi davası da bir zaman ve para meselesi olmak - tan kurtulamayacaktır.

Büyük Avrupa şehirlerinde motörül ve beygirli vasıtalar bir araya gelmek göyde dursun, hattâ raylı ve elektrikli vasıtalar bile ortadan kaldırılmıştır. Sonra kereste, kömür, zahire, çöp gibi ağır ve battal nakliye işleri tamamiyle geceleri yapılmaktadır. Biz de günün en kalabalık saatlerinde çöp arabalarının, fırınlara un taşıyan tahta arabaların, mahlelere sebze taşıyan yükü beygirlerin ana caddelerde doluşup seyrüseferi felce uğrattıkları görülmektedir. Şimdilik hiç olmazsa bu nokta bertaraf edilirse seyrüsefer işleri yarı yarıya tanzim edilmiş demektir.

İstanbul caddesi

Buhan Cahid

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

İstanbul caddesi

Şehir Haberleri

Kömür depoları Bakırköye kaldırılıyor

Kuruçesmedeki kömür depolarının bu semtten kaldırılması hakkında hayli zaman beri tartışmalar yapıldığı ve bu arada kömür depoları için birçok yerler sürüldüğü malumdur.

Son zamanlarda bu depolar için yeni bir yer bulunmuştur. Yeni şehir plânına göre büyük limanın Yenikapıda inşası takarrür etmiştir. Bu vaziyete göre, kömür depolarının limana yakın bir yerde bulunması icab ettiğinden Bakırköy civarının yeni depolar için en münasib yer olduğu neticesine varılmıştır. Belediye Kuruçesmedeki kömür depolarının Bakırköy civarına nakledilmesi için tetkikat yapılmaktadır. Bu tetkikat hakkında bildirilecek ve kat'i karar verilecektir.

Şehir işleri:

Belediye muhasebe işleri müdürü Ankara'ya gidiyor

Belediye muhasebe işleri müdürü Muhtar bu akşamki trenle Ankara'ya gidecektir. Muhasebe müdürü Ankara'da, belediyeye aid işler hususunda Dahiliye Vekâletle temaslarda bulunacak ve barem kanununa göre belediye memurları için hazırlanan cetvelleri Dahiliye Vekâletine tasdik ettirecektir. Belediye muhasebe müdürü ayrıca Sultanahmedde yapılacak olan yeni belediye sarayı arsası için menafii umumiye kararı almak ve şehir hastanesinin plânlarını alâkadar makamlara verecektir.

Belediye iktisad işleri müdürlüğü kadrosu genişletilecek

Belediye iktisad işleri müdürlüğünün kadrosu çok dar olduğu için kontrol işleri normal şekilde ilerlememektedir. Müdürlüğün gelecek seneki kadrosu tevsi edilecek, kontrolleri vaktinde yapabilmek için yeniden murakabıklar ihdas olunacaktır.

Eğlence yerlerinin tarifelerile meşgul olmak üzere bir büro ihdas edilecektir. Büroya verilen tarifeler esaslı şekilde tetkik olunacak, tarifelerin tasdiki ile bizzat mal sahibleri meşgul olacaktır. Eğlence yerlerine aid tarifelerin formülitesini ifa etmek için belediye memurlarının meşgul olması mahzurlu görülmüştür.

Ekmek fabrikası inşası işi geri kaldı

Belediye tarafından yaptırılmasına karar verilen ekmek fabrikasının inşaatı bazı sebepler dolayısıyla şimdilik geri kalmıştır. Belediye ekmek fabrikası ihtiyacını, fırınları sıkı bir şekilde kontrol etmek suretile giderecektir.

Adliye sarayı inşaatı hazırlıkları

Sultanahmedde adliye sarayının yapılabacağı sahada bulunan binaların yıkılmasına devam edilmektedir. Bu iş Cümhuriyet bayramına kadar ikmal edileceğinden adliye sarayının inşaat hazırlıklarına başlanmıştır.

Yeni nüfus sayımı hazırlıkları devam ediyor

Gelecek yıl Teşrinievvelde bütün Türkiye'de bir günde yapılacak umumî nüfus sayımı için başlanan hazırlıklara devam olunmaktadır.

Gelecek Temmuz ve Ağustos aylarına kadar, vilâyetin her yerinde, 935 senesi umumî nüfus sayımında olduğu gibi, köylere ve dağ başlarındaki kütübe ve çadırlara varıncaya kadar yeniden numerataj yapılacaktır. Sayım esasları hakkında Dahiliye Vekâletinden gelecek direktiflere göre hareket edilecektir.

1940 nüfus sayımı için yeni numerataja göre, defter ve fişler hazırlanacak, bu işde muhtelif dairelerden ayrılacak memurlar çalışacak, bunların başında kontrol memurları, işlerin hatasız yapılmasını temin için faaliyette bulunacaklardır.

Nüfus sayımı ile beraber sını ve zirai tahzir de yapılacak, san'at müesseselerimiz ve çiftçilerimizin miktarı tesbit olunacak, bunların makine kuvvetleri, imalatları, çiftçilerin alle efradı, kullandıkları âletler miktarı hakiki bir surette belli olacaktır.

Bir amele kendi Dikkatsizliği yüzünden Ağırca yaralandı

Dün sabah İstanbul - Edirne asfalt yolunda çok feci bir kamyon kazası olmuş, bir amele acelesi yüzüne tehlikeli surette yaralanmıştır.

Bu yolda çalışan Lüleburgazın Kadıköyü halkından Abdi oğlu Beytullah kamyonla İstanbul'a gelmekte iken rüzgârdan kasketi düşmüştür.

Kamyonun çok süratli gitmekte olmasına rağmen Beytullah kasketini almak için birdenbire kendisini caddeye atmış ve bu suretle asfalt üzerinde bir hayli yuvarlandıktan sonra beyni bir taşa çarparak parçalanmıştır. Aynı zamanda vücudunun muhtelif yerlerinden ağırca yaralanan amele söz söylemeğe gayrimümkundur bir halde cankurtarılarla Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Kaza etrafında yapılan tahkikat neticesinde şoförün bir sun'u taksiri olmadığı anlaşılmıştır.

Poliste:

İş yüzünden çıkan kavga

Denizyolları İdaresine aid Kudret romorköründe gemici Mustafa, bir iş meselesinden arkadaşları Trabzonlu Osmanla kavga etmiş, bu arada bu kavgaya karışan Veysel adında bir şahıs tarafından bıçakla yüzünden yaralanmıştır.

Yaralı Mustafa tedavi altına alınmış, Veysel yakalanmıştır.

Bir şoför mahkûm oldu

Abdülmeccid adında birini yumrukla yaralamaktan suçlu olarak Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimliğine verilen şoför İzzet dün yapılan muhakemesi neticesinde suçu sabit görülerek 25 lira paracemasına mahkûm edilmiştir.

Geceleyin eve taarruz eden sarhoş

Evvelki gece Mevlânekâpısında Melekhatun mahallesinde 26 sayılı eve cebren taarruz etmek isterken, bu harekete mani olmak isteyen bekçiye bıçak çekerek tehditte bulunan Şükrü adında biri dün meşhud suçlara bakan aslye 7 inci ceza hâkimliğine teslim edilmiştir.

Hakkında tanzim edilen müddeiumumilik fezlekesine göre suçlu aynı zamanda Kadriye adında bir kadını dövmekten ve tahkikat evrakını hazırladıkları sırada jandarmaları da vazife halinde tahkirden maznun bulunmakta idi.

Mahkemeye sorgusu yapılan suçlu, hakkındaki bütün bu iddiaları reddederek ötedenberi tanıdığı Mahinev adındaki bir kadını fazlaca sarhoş olduğundan dolayı evine teslim etmek üzere Kadriyenin kapısını çaldığını, taarruz etmediğini söylemiştir.

Müteakiben maznun Şükrüyü suçüstü yakan Mahinev Melekhatun mahallesi bekçisi Şaban'ın şahidi olarak dinlenilmiştir. Bekçi Şaban:

«Gece devriye gezerken «can kurtaran yok mu?» diye bir kadını feryadı işittim. diye ifadesine başlamış ve devam etmiştir:

«Bu sırada bir çocuk koşarak yanıma geldi: «Bir adam annemi kaçıyor yetiş» dedi. Bu çocukla beraber evlerine doğru koşarken sokağın içinden bir otomobilin çıktığını ve süratle kaçmak istediğini gördüm. Vaziyetten şüphelendiğim için derhal bu otomobili önledim ve durdurdum.

Suçlu elinde kocaman bir bıçak olduğu halde otomobilden yere atladı. Üzerime doğru yürüyerek: «Ben buranın Allahıym, sen benim yolunu nasıl kesiyorsun?» diye bir de nâra atarak küfretmeğe başladı. Çok sarhoş olduğu için herhangi bir hâdiseye meydan vermemek üzere mukabelede bulunmadım. Yalnız yardım düdüğü çaldım. Bu esnada bulunduğumuz yere Osman ve İbrahim adlarında iki jandarma koşarak geldi. Bu suretle suçluyu yakaladık ve elinden bıçağı aldık.» demmiştir.

Bundan sonra jandarma Osman ve İbrahim dinlenilmiştir, onlar da hâdiseyi bu tarzda anlatmışlardır.

Suçlu Şükrünün zabıtaya hakaret suçundan başkaca iki aylık mahkûmiyet sabıkası bulunduğundan bu mahkûmiyetinin derecesinin tayini için muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Müteferrik:

Ticaret Müsteşarı Ankara'ya gitti

Paris ve Londrada Türk - Fransız ve Türk - İngiliz ticaret anlaşmaları müzakerelerini yapan ve birkaç gün evvel Avrupalardan şehrimize gelen Türk muharrir heyeti reisi, Ticaret Vekâleti müsteşarı Halid Nazmi dün akşamki ekspresle Ankara'ya hareket etmiştir.

Ticaret Vekâleti müsteşarı, Londra ve Paristeki ticaret temaslari hakkında Ankara'da alâkadar makamlara izahat verecektir.

Evkaf sarayı

Yemiş civarında yapılacak Evkaf sarayının projeleri vakıf mimarları tarafından hazırlanmıştır. Sarayın uzunluğu 70, genişliği 35 metre olacaktır.

Bakırköy - Yedikule turistik yolu

Bakırköy ile Yedikule arasında açılacak yeni turistik yolun uzunluğu 2 buçuk kilometre olacaktır. Yolun projeleri İstanbul Belediyesi imar işleri müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Mütehasşis Prost'un tasvibinden geçirildikten sonra tasdik edilmek üzere Nafia Vekâletine gönderilecektir.

Eğlence yerlerinde bira fiyatları

Şehirde muhtelif semtlerinde alâkadarlarca yapılan tetkikler neticesinde, eğlence yerlerinin tarifelerinde yapılan tenzilatın bira fiyatlarının ucuzluğu ile mütenasib olmadığı anlaşılmıştır.

Belediye şubeleri, eğlence yerlerinde ki fiyatları yeniden tetkik ederek tenzilatı hakiki miktara indireceklerdir.

Cumartesi günü Ramazan

İstanbul Müftülüğünden: Birinciteşrinin 14 üne müsadif Cumartesi günü Ramazanı Şerifin iptidası olduğu ilân olunur.

İstanbul Müftüsü
F. Ügener

Hâdiseler Karşısında

GENE OTOBÜS

Meraklı dün gene matbaaya geldi; kapıdan girer girmez:

— İllallah!
Dedi, gülümsüyerek yüzüne baktım:
— Benim sana söyliyeceğimi sen mi bana söylüyorsun?
— Sen de benden illallah mı diyorsun?

— Desem de hakkım var sanırım, haftalık sekiz gün on dokuz, ya yoluma çıkıyor. Yahud da matbaaya geliyor. Bana ahiret sualleri soruyorsun.

— Öyle ise sormıyayım.
— Sorma!

Karşımdaki sandalyeye oturdu. Hiç konuşmuyordu. Ben bir müddet çalıştım. Ona baktım:

— Ne o meraklı susuyorsun?
— Susmayıp ne yapayım.
— Konuş bir şeyler söyle!
— Konuşsam, merakımı tatmin etmek için soracağım.
— Sor bakayım.
— İllallah!
— Bu seferlik illallah demiyeceğim, sen sor.

— İllallah diyen benim.
— Benden mi, ben sana ne yaptım?
— Senden değil, başkalarından.
— Şimdi mesele değişti, kimlerden illallah diyorsun?

— Otobüs şoförlerinden, otobüs kondüktörlerinden!

— Gene mi aynı derd, yahu bu derdini bana şimdiye kadar kaç defa söyledin!

— Bir insanın bir derdi olsa, gidip bir doktora söylese, doktor ilaç verse, derdli ilacı içtiği halde gene iyi olmasa...

— Çok uzattın.
— Sonuna geliyoruz dinle. Nerede kaldıktı. Ha şu:

İyi olmasa gene doktora gider, gene derdini söylemez mi?

— Söyle diyelim!
— Ben de gene sana geldim, derdimi söylüyorum. Otobüslerden illallah!

— Otobüslerin nesinden illallah!
— Nesinden değil ki, benzin kokusun-

dan başla da; gacırtlarından, frenlerinin bozukluğundan, şoförlerinin sigara dumanlarından, kondüktörlerinin yolculuğuna karşı takındıkları tavırlardan.

— Hepsi bu mu?
— Daha ne olsun ki; benzin kokusu nu, gacırtıyı, frenlerin bozukluğunu filân bir yana bırakalım, hatta şoförlerin sigara dumanlarına da ses çıkarmıyalım.

— Geriye ne kaldı?
— Daha ne kalsın kondüktör kaldı.
— Kondüktör insana ne yapıyor ki?

— Vallahi ne yaptığını görmedim.

Çünkü o atla deyince athiyorum, patladese, patlıyorum amma, neye patla, dedin, diye de, sesimi çıkaramıyorum, şükü sesini çıkarsam muhakkak o suratın ortasına patlatacak.

— Bunu nereden anlıyorsun?
— Nereden anlıyacığım, her halinden!

— ! ! ! !
— Allah aşkına söyle, bu otobüsler belediye kontrol etmez mi?

— ! ! ! !
— Belediye otobüs kondüktörlerini halk'a fena muamele etmek salâhiyetini vermiş midir?

— ! ! ! !
— Şu da var, otobüsler birbirleriyle yarış giriyorlar.

— Evet böyle şeyler de vaki imiş.
— Yarış eden iki otobüs çarpışmam mı?

— Çarpışır ya!
— Çarpışınca otobüsler parçalanmam mı?

— Parçalanır ya!
— İçlerinde bulunan insanlar, yaralanmazlar mı, ölmezler mi?

— Yaralanırlar, ölürler ya!
— E sonra!
— Sonrasını bilmem.

— Doğru söyledin bilmezsin, çünkü daha henüz yarış eden iki otobüsün çarpıştıkları, içlerinde bulunanların yaralanmaları, öldükleri vâki değil! Hele çarpışsınlar o zaman öğrenip bileceksiniz!

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Yılan derisi elbise

Garib giymekten hoşlanan bir Amerikalı, sırf çingiraklı yılanlar derisinden kendisine bir elbise yaptırmıştır. Bu elbise ile evinden dışarı çıktığı zaman başına gene aynı deriden şapka giymeyi ve eline a-sorti bir baston almayı ihmal etmemiştir.

"Ölümü tercih ederim!,"

1806 senesinde Almanya İmparatorluğunu terketmek mecburiyetinde kalmış olan İ-kinci Fransuva'nın mezarında taçlı bir iskelet resmi vardır. Resmin altındaki yazı da şudur:
«Bu boş süslere ben ölümü tercih ederim.»

Dün de Avrupadan talebeler geldi

Dün gelen talebelerimiz muharririmizle görüşürken

Dün sabahki konvansiyonelle ikisi Paris - ten biri Almanyadan olmak üzere üç ziraat talebemiz gelmiştir.

Fransada bulunan bazı talebelerimizin de bugünlük memleketimize dönmeleri beklenmektedir.

Dün Almanyadan gelen talebe Şahin, bir muharririmizle, orada başka talebemiz kalmasını ve kendisinin bir müddet Pariste kalmak suretile geciktirildiğini, Almanyada e-

hemmiyetli derecede bir piyecek ve içecek buhranının başgöstermiş olduğunu söylemiştir.

Son birkaç gün içinde Almanyadan şehrimize kadınlı erkekli Alman grupları gelmektedir.

Tüccar ve komusyoncu olduklarını söyleyen bu Almanların mühim bir kısmı Totonya klübüne inmektedirler.

Dün de konvansiyonelle şehrimize bazı Alman aileleri gelmiştir.

GÖNÜLİŞLERİ

Okuyucularına Cevablarım

Bayan «Maide» sıkıntılı bir vaziyette:

— İlk kocamla geçinemedik, ayrıldık, tekrar evlendim, şimdi çocuk sahibi, mesud bir anneydim, yalnız bugünlerde beni sıkın bir vaziyet oldu: İlk kocam şark vilâyetlerinden birinde çalışıyordu. kendisini unuttuğum bile, fakat o da evlenmiş ve bugün İstanbul'a çıka geldi, vaziyetimiz icabı öteberiye gidiyoruz, o da geliyor karşılaşıyoruz, falsolu bir vaziyete düşüyorum, ne yapayım?»

— Çaresi kararı bulunur bir derd değildir, iki sıkıktan biri:

Ya işi kalenderliğe vurarak kocanızla mutabık kaldıktan sonra iki erkeği birbiri ile tanıştıracak, yerinize gelmiş olan kadınla da şahsen tanışacak ve ondan sonra yekdiğerinizi görmemezliğe geleceksiniz, yahud da bu

işi kendinize bir azab yapacak, sabık kocanızın gitmesi ihtimali olan yerleri tasarıyarak oralara uğramamaya çalışacaksınız.

— «Siz benim yerimde olsaydınız ne yapardınız?» diyorsunuz. Doğrusu pek kestiremiyorum, yalnız bir kadın tanırım ki eski yeni kocalarını yekdiğerine tanıştırmıştır, mesele bundan ibaret kalsa ne iyi, iki erkek yekdiğerine dost olmuşlardır, sık sık konuşurlar. Ben de hatırıma geldikçe hayret eder dururum.

Bayan «Ki. Ki.»ye:

— «Artık ayrıldık, şimdi kendi âlemimde ve kafamı dinlemekle meşgulüm, nasıl iyi ettim mi?» diyorsunuz.

Bunu bana kararı tatbik etmeden sormalıydınız, hayır, iyi etmediniz. «Kafayı dinlendirmek» bence sıkılmaya başhyanların kullandıkları bir tabirdir ve sinir buhranının başlangıcı sayılır.

Büyük Harbin bittiği günlerde Berlinde Neler görmüştüm?

Yazan: Suad Derviş

Büyük Harbde cephelere giden erkeklerin vazifelerini kadınlar görmüştü. Resim Büyük Harbde fırınlarda çalışan kadınları göstermektedir

Dünya yeniden bir harp içerisine atılmış bulunuyor. Harbin beşeriyet için, medeniyet için faydalı olduğunu iddia eden doktorinleri arkada bıraktığımız senelerde birçok kereler işittik amma Umumi Harbin sonunu görmüş, Umumi Harbin içerisinde yetişmiş nesiller için böyle bir teze inanmak harbin insanlık için faydalı olabileceğine bir an ihtimal vermek bilmem ki kabil olabilir mi?

Harb ister zafer, ister hezimet, ister galebe, ister mağlûbiyetle neticelensin, ona iştirak etmiş olan insanlar için başladığı güne kadar bittiği gün de bir felâketin mebd'ididir denilebilir!

Ben bunun en büyük, en müthiş örneğini Umumi Harbin bittiği günlerde Almanyanın merkezinde bulunmuş olan ve onu takip eden seneleri gene aynı şehirde geçiren bir insan olmak sıfatıyla çok yakından gördüm ve bunun için büyük ve medeni bir memlekette medeni insan kütelleri içinde bir harp devrinin yaptığı ruhi, ahlâki, ve içtimai tahribatı ve felâketi takip eden seneler en açık ve en belâğî bir fibret dersi olarak göstermiş -

Ve ben burada o günlere aid olan hatıralarımı kaydederken iddiamın doğruluğunu müşahedelerimle ispata çalışacağım.

Bulgaristan münferid olarak mütareke aktetmişti. Bunu takip eden haftalarda Almanya'da sulh lehindeki cereyan bütün cephelere sirayet etmiş, Alman ordusu da artık harbe nihayet vermek istiyordu; memleket içinde siyasî bir kargaşalık vardı...

Açlık, yoksullukla ve mütemadiyen cepheye sevgili vücudları kaybetmek iztirahile sabırları tükenmiş olan şehirlerde dört sene bir ateş ve ölüm seli içinde yaşamış cephelemlerin her ne bahasına olursa olsun bir şeye ihtiyacı vardı.

Sulhe... Alman milleti, harbin son senelerinde artık ne şerefi, ne millî zaferi, ne de muzafer Alman ordularının Parise girişini istiyordu. Böyle bir gallibiyet dahi artık Alman milletine harbi sevdiremezdi. Alman milletinin tek isteği ve tek arzusu bir an evvel sulhe kavuşmak harb denilen faciyanın üstüne bir perde çekmekti.

Garb cephesindeki mağlûbiyet de ayrıca kuvvetli maneviyeye üzerine zararlı tesirler yapıyordu. Ordunun yegâne arzusu ve halkın yegâne isteği silâhları ve muhasematı terk etmekte.

Şeraitin bütün kötülüğüne rağmen mütareke haberi, yollar kapandıktan dolayı mecburi misafiri olduğumuz büyük Berlin şehrinde bir zafer bayramı gibi tes'id edildi.

Her Alman için büyük bir kıymet gibi başta taşınan Kayzer, harb mes'ulü ve Alman milletinin felâketinin müsebbibi olarak Almanyadan kovuluyor, bir tarafın Vaymar cumhuriyeti kurulurken siyasî partiler arasında da kanlı mücadele oluyordu. Diğer taraftan Berlin şehri

terhis edilen meğlûb askerleri karşılamak için Berlinin her tarafından çiçeklerle süslenmiş zafer takları yapıyor; ayrıca Berlinin meşhur Bradeburgertorsunu çiçeklerle süslüyordu.

Almanya büyük bir hercümerc içerisinde idi.

Berlin şehrinde patlak vermiş olan Spartakist ihtilâlini bastırmak için sosyal demokratlarla bütün aksi inkılâpçılar el birliği yapmışlardı. Bir taraftan Berlinin şimalindeki amele mahalleleri ağır toplarla bombardıman edilirken cephelemlerden dönmüş ve hayata, eğlenceye samsamış insanların zevk ihtiyacını tatmin etmek için Berlin şehrinin garbindaki zengin mahallelerinde yeni, yeni barlar, yeni yeni sefahet ocakları açılıyordu.

Berlinin şimal mahallelerinde kan gövdeyi götürürken sivil elbiseleri üstüne askerî serpoş geçirmiş, omuzlarına tüfek almış eski Alman zabıtları ve yeni müdafaa millîye teşkilâtı gönüllüleri Berlin barlarında zilzurna sarhoş olarak foks-trot oynuyorlardı.

Berlin şehrinin en güzel kızları harbin ihtiyacı yüzünden sokağa düşmüş bulunuyorlardı.

Berlin büyük bir Avrupa şehrinin bütün marazî eğlencelerini cephelemlerden sınırları ve bütün manevî kuvvetleri tükenmiş olarak dönmüş bulunanlara sunuyordu.

Polis eğlence yerlerini gecenin muayyen bir saatinde kapatıyordu. Fakat işitiyorduk ki muayyen saatte barlar kapandıktan sonra, hatta idareî örfiye sine hiç açılmadığı zamanlarda bile, gizli sefahat yuvaları harbin bitişini tes'id etmek isteyenlere eğlencelerin en akla gelmezlerini takdim ediyordu. Gece yarısı bir taraftan millî müdafaaocular sokak başlarında kurulmuş barikatlardan: «Buradan geçmek yasaktır!» diye bağırır, köşe başlarında bombalar patlar, tabancalar atılırken, bir başka köşe başında paltosunun yakasını burnuna kadar örtmüş, şapkasını gözleri üzerine çekmiş bir siyah gölge kadın veya erkek yolcu nun kulağına:

— Gece lokali, kumar klübü, çıplak danslar, poker, bakara, kokain!»

Diye eğlence, sefahet ve rezaletin çeşidini verebileceğini fasıldiyordu. Rosci Lüksemburg'un, Liebknechtin sularının kanallardan çıkarılıp cenaze merasiminin yapıldığı gecede en pahalı kürkleri ve mücevherlerle süslenmiş olan kadınlar evindeki son döşegi satmış olan bir genç birlikte karanlık bir sokağa dalyor, karanlık bir kapıdan bir bodruma doğru gidiyorlar ve orada kendileri gibi, avunmak isteyen, yaşamak isteyen, yaşamamın ne demek olduğunu anlamayan kırmızı gözülü, solgun çehreli sarhoş çiftlerin oturdıkları masaların arasında bir yere iliştiriyorlar, ve kendilerine vâdedilen eğlenceleri sabahlara kadar uykusuz bekliyorlardı.

Ne cepheden dönen, geride kalanı, ne geride kalan cepheden döneni anlıyordu.

Oğlunu bıyıkları henüz ipek gibi yumuşak iken cepheye yollanmış olan anne şimdi onu tanımaz bir halde buluyor. Tekrar kendi evladı gibi kucaklamaktan çekiniyordu. Cepheden gelen de bu kocaman şehirde, kendisine on dokuz, yirmi yaşındanberi öğretilmiş olan şeyleri yapmadan nasıl yaşayabileceğini bilemiyorlardı. Karı kocasına yabancı, evlad yeni gördüğü babasını yadırgıyor - du. Dört sene geçmişti, fakat dört sene de neler görmüştü?

Herkes müteessir, herkes bedbaht, herkes müvazenesizdi.

Bir takım işsiz, güçsüz ve istikbalinden ümitsiz erkeklerle dolan evlerden kadınlar dışarı kaçıyorlar ve hepsinin: «Biz bunları mı beklemiştik?» der gibi bir halleri vardı.

Bütün Berlin avunmak, eğlenmek, unutmak istiyordu.

Kimsenin yeni bir hayat kurmaya cesareti yoktu...

Sefalet gündengüne artıyor; kokain iptilâsı bir veba gibi kocaman şehri kapıyordu. Öyle bir hale gelmiş ki bu şehri kullanımayanlar bile, sık görünmek için, modern görünmek için onu kullandıklarını söylüyorlardı. Seneler geçiyordu; Zenci Çarleston krizleri dans salonlarını dolduran istikbalsiz, idealsiz insan kalabalığını bir sar'a ihtilâcında imiş gibi çarpıdırıyordu. Ailelerde sü künnet ve huzur kalmamıştı; köşe başlarında kadın elbiseleri giyen mariz delikanlılar fahişelerle rekabet ediyorlardı. Erkek kılığında dolaşan mütereddi kadınlar genç kız kandırma bakıyorlardı. Sahtekârlık, cinayet, hırsızlık, serserilik kocaman Berlinde en çok görülen şeyler olmuştu.

Ve bu koskoca şehirde yalnız bir istikbalin inanılmaz, yalnız bir gayeye ve fikre bağlanabilenler kendilerini kurtarıbiliyorlardı.

Bu felâket devrimin son senelerin mali iktisadî kararları, ve işsizlik daha koruncu bir hale sokmuştu.

Ahlâk sukutu ve tereddidi gündün güne o güzel Berlin şehrinin harab ediyordu. Bu biçare insanların iyi bir hayata kavuşmaya hakları vardı.

Bu halleri yakından görmüş, yakından duymuş ve yakından işitmiş olan insanlar için bu harbin neticesi hakkında ancak tek kanaat olabilir:

Bu harb ister galibe, ister mağlûba olsun gene uzun bir müvazenesizlik devri getirecek, içtimai hayatın nizamını alt üst etmekle kalmıyacak, kitlelerin ahlâkı üzerinde kötü ve ruhiyatı üzerinde marazî tesirler yapacaktır.

Evet, müdafaa harbi dalma lüzumlu mukaddes olarak kalacaktır. Fakat bir taarruz harbinin onu yapanlara ne kazandırdığını anlamak mümkün değildir. Bir avuç toprağın bu kadar pahalı olduğu bir devirde yapılan marşyedilikleri beşeriyet ilelebed tel'in edecektir.

EDEBİYAT

Peki, o halde neyi münakaşa ediyoruz?

(Kâzım Nami Duru'ya) 3 Ekim 1922

Kâzım Nami Duru ile aramızda açılan edebî münakaşanın kapandığını sanıyordum. Fakat aziz üstad, sevimliliği muziplikle denk düşürüyor, durup durup yeni bir cepheden hücumla insanı şaşırtıyor, yahud şaşırtmak istiyor. Yalnız şu var ki, hakikaten zevkil olan bu fikir oyununda ne o, ne de ben bocalıyacak kadar acemi değilizdir. Nasıl ki kendileri aramızdaki ihtilâfı kendi tabirleriyle «bütün fazlalıklarından tecrid» ettiklerini iddia ederek sözce başlarken bile ilk silâh olarak sadece zekâlarını ve nüktelerini seferber etmişlerdir. Yani demek istiyorlar ki Halid Fahri millî edebiyatımız vardır, yahud yoktur davasını lüzumsuz tafsilât ile karıştırıyorlar, ben ise tasfiye yapıyorum, meseleyi özüne getiriyorum. Evet, bunu demek istiyorlar amma, ince punto ile iki uzun sünnü aşan makalelerinin ilk sütununu bu meseleye doğrudan doğruya temas etmeyen başka bir mevzu hasrediyorlar. Bilhassa, Osmanlı dili denen dille kültürlerini yapanların bugün de en güzel türkçeyi yazdıklarını isbata kalkıyor ve diğer taraftan, asırlarca unutulmuş ve bugün halk dilinde kullanılmıyan kelimeler icad etmenin sağlam ve tabii bir üslûb ortaya koymadığını bildiriyorlar. Neticede, lisanın saceleşmesi gayri tabii ifadeler yaratmak demek olmadığını anlatmak istiyorlar. Bu suretle şu hükme varıyorlar: «Türkçüğe en çok yabancı sayılan Divan edebiyatını bile ben, yukarıda yazdığım gibi, Türk edebiyatından sayıyorum. Arabdan, Acemden yığın yığın kelimeler, terkipler, tabirler alınmış olmasına rağmen, o edebiyatın dili ve mefumu da Türktür.»

Doğru bir fikir değil mi? Evet, çok doğru. Sonra bu ilk sütunun sonlarına doğru şu mü teferifli kaydetmeden geçmiyorlar: «Ne yeni bir dil yapıldı, ne ölmüş bir dil ihya edildi. Dil yaşıyan bir varlıktır.»

Görülüyor ya, bana ikinci cevaplarının bu uzun ilk sütunu, esas münakaşamıza doğrudan doğruya alakası olmayan bir saha, bir lisan meselesidir. Demek oluyor ki, sevgili üstadımız münakaşa mevzuunu «bütün fazlalıklarından tecrid» etmeğe ne kadar çalışıyorlar, gene kendi taşkın fikirleri buna kolay kolay imkân bırakamayacaktır. Değil mi ki fazlalıkları her yazıda yaratan bilhassa kendileri oluyorlar! Maamafih bu lisan meselesinde de az çok anlaşılmalıyan cihetler yok değildir. Tahliil veya tenkidine kalksam, meseleyi kendim de yeni bir çıkmaza sokmuş olacağım. Yalnız şu kadar söyleyeyim ki, üstadın da pek haklı olarak şikâyet ettikleri acayib yeni üslûbkârlar haricinde bugün bildiğimiz, konuştuğumuz dilden aykırı yazanlara pek rastlamıyoruz sanırım. Eski türkçe kelimeleri (velev ki unutulmuş olsalar da) araştırıp ortaya koymak meselesine gelince, bu, tamamile başka bir iştir. Türkçenin asırlarca ziyaa uğramış olan servetlerini araştırmak işidir. Dilciler bununla uğraşırken, kelimelerin menşelerini, köklerini bulurlar, millî lûgata geçirirler. Amma bunların hangileri bugün yaşar, hangileri yaşamaz, o elhette tayin edecek bir tek hakem sadece zamandır. Bir de, türkçeyi iyi yazan san'atkarların gayreti... Onlar bazı kelimelerin yeniden ihyasına imkân verebilirlerse ne mutlu! O vakit, halk ta o kelimeleri kullanmağa başlar, lisan yeni ifade vasıtaları kazanmış olur. Dil de türkçülüğü, en kestirme şekli ile, ben böyle anlıyorum. Bu böyle olunca da, bundan şikâyet edilemez, bilâkis memnun olunduk. Kâzım Nami Duru üstadımız da, meselelerin bu noktasında benimle ve birçok edebiyatçılarla müşterek düşünüyordur sanırım.

Gelelim asil davamıza. Şu veya bu şekilde lisan münakaşasının, açık türkçenin, «osmanlıca»nın «Tanzimat» veya «Edebiyatı Cedide»nin aslı bu davamıza münasebetli nedir? Mademki mesele, bugün millî mevzular etrafında dönen bir edebiyatımız var mıdır, yok mudur meselesidir. Ey, o halde?..

O halde, tekrar edeyim, davamıza gelelim. Önce üstadın pek hayret ettiğim bir cümlemin izahını rica ederim. Benim geçen makalede zikrettiğim ve bazı parçalarını nümune olarak yazma karıştırdığım konferansım için şu mütaleada bulunuyorlar: «Bir frengin sözlerinden mülhem olarak verdiğini ve nesrettiklerini söylediği konferansımın bana gösterdiği parçalarında da ben, istediğim delilleri göremedim.»

Doğrusu şaşırım. Ben hangi frengin sözlerinden mülhem olmuşum ve mülhem olduğumu o makalemnin hangi yerinde söylemişim? Bütün makalede, sadece, bir Fransız kadın romancısının bir romanından kısaca bahsedilmiştir, fakat konferansımın mevzuu da o kadının romanından alınmış değildir! Üstad, acaba başka birisinin konferansını benim konferansım ile mi karıştırdılar? Bazan, iki üç muharrirle münakaşaya aynı zamanda girişmek insanı böyle yanlışlığa sevkedebilir? Fakat bilmem bu aralık benden başka bir yazıcı ile de kalem münakaşaları var mıdır?

Sonra şunu da sorarım: Niçin o konferansın parçaları kendilerini tatmin etmemiş? Ben de aynen kendileri gibi millî mevzulardan ilham alınmasını, Anadolunun baştan başa roman, hikâye ve tiyatrodaki teşhili ve tasvir edilmesini, içtimai bütün hususiyetlerle gösterilmesini istemiyorum mu? Aramızda yegâne ihtilâf noktası, sadece, bir

kısım edebiyatçılarımızın bazı eserlerle b mevzulara az çok temas ettiklerini benim iddia edişim, Kâzım Nami Duru üstadımızın ise bunu da kabul etmeyişleridir. Kendilerince, böyle bir temas hiç vaki olmamıştır, edebiyatımız millî realiteden tamamille mahrumdur! İşte benim fazla haksızlık bulduğum taraf burasıdır. Niçin ben mutlaka bu fikri kabul edeyim? Niçin edebiyatımızda millî mevzulara hiç dokunulmamış diyeyim?

Niçin hiç değilse Yakub Kadri'nin, Akagündüzün, Reşad Nurin'in, Mamud Yesarinin, Sadri Ertemin, Sabahaddin Alinin bazı eserlerini olsun görmülyeyim? Bu isimleri geçen makalede de zikretmişim. Yenilerini sıralamağa lüzum görmüyorum. Yalnız hatıram beni aldatmıyorsa şunu da demişim ki, bütün bu nümuneler kâfi değildi, edebiyatımız bütün kuvvetle ve daha derin, daha köklü bir surette anayurdun içine dahil, bize oranın hayatını, insanlarını, duygularını, levhalarını ve nihayet bugünün, bu mes'ud rejimin bütün hususiyetlerini getir - melidir. Evet, ben de bunları istiyorum, hatıta geçmiş devirlerin acıklı hayat safhalarını da bütün çıplaklığı ile teşrih eden kalemler istiyorum. Maamafih bunların bazılarını gösteren yazıcılar dün de vardı, bugün de var. Yalnız bu kadar yetmez. Bizde dalgalı değil, bütün bir engin lüzum... Anayurd mevzuunda bütün bir Okyanus!

Mademki geçen yazımda da izah ettiğim üzere benim fikrim de bu noktada üstadınkilerle aynı safta yürüyor, o halde anlamıyorum neyi münakaşa ediyoruz? Ben, ortada gördüğümüz bazı nümuneleri de inkâr edeceğime, üstad lütüf buyursalar da bunların varlığını kendileri kabul etseler daha iyi olmaz mı? Bundan ne ziyân ederiz? O zaman, edebiyat sahiline düşen birkaç tekneyi (belki de bir hayli tekneyi) takdirle bir köşeye bırakır, gözlerimizi gene o büyük engine dikeriz. Yoksa şimdiye kadar sahiline bir kaç tekne bile uğratılmıyan enginden ne bekliyebiliriz? Türk edebiyatı, bu kadar az gemi ve az yole taşıyan ıssız ve karanlık bir su yığını mıdır? İşte benim itiraz ettiğim nokta sadece budur. Yoksa üstadın diğer bütün fikirlerine hürmetle iştirak etmekteyim. Hedef, pek haklı olarak söyledikleri gibi, Ebedî Şef Atatürk'ün ve Millî Şef İsmet İnönü'nün hayatları inkılâbı canlandıracak olan roman ve tiyatroların temelini teşkil etmelidir. Yalnız bunun için heyecan kadar yüksek bir teknik lüzumunu da bir an unutmamalıdır. Milletinin minnet ve şükran hisleriyle bağlı olduğu büyüklerine karşı sevgisiz nihayetsizdir. San'atkar odur ki, bu müşterek sevgiden ölmüş eserler yaratabilsin. Zaten mevzuun büyüklüğü kadar güçlüğü de buradadır. Maamafih orta san'atkarlar bu mevzuu ne yazsalar gene de zayıf bulacağız. Çünkü, bu mevzuu beğeneceğimize eserler, yalnız şaheser mertebesine yükselecek olanlardır. Ne mutlu o romancıya veya tiyatroya muharririne ki, günün birinde istikbale kol atacak olan bu eserleri doğuracaktır. Fakat o gün uzak mıdır? Ben buna hayır diyemiyorum. Bu şuurlu Türk gençliği elbette yakında o san'atkarı, (niçin san'atkarı, bilâkis san'atkarları demeliyim) kendi bağrımdan çıkaracaktır. Bugün yazımızın olanların bir tek hususiyeti ise, teknikten ziyade gönülden doğmuş iddialarıdır. Kâzım Nami Duru da bunun böyle olduğunu kabul ettiğine göre artık aramızda tam bir anlaşma hâsıl oluyor demektir. Bilmem, ben öyle görüyorum. Fakat gene de fikirlerimi sarahatle anlatamadımsa, kabahat sadece benim zayıf ifademde aranmalıdır.

Halid Fahri Ozansoy

Dişçi mektebine iki asistan alınacak

Üniversite Diş Tababeti okuluna yeni niden iki asistan alınmasına karar verilmiştir. Bunlar çocuk hastahıkları ve çocuk bakımı kliniği ile protez asistanlığı için alınacaklardır.

Mekteplerde askerlik dersleri

Maarif Vekâleti, bütün okullara yeni bir emir göndererek, askerliğe hazırlık dersleri muallimlerinin esas vazifeleri ninden aksamaması için askerlik ders saatlerinin mümkün olduğu kadar az günlerle tahsis edilmesini bildirmiştir.

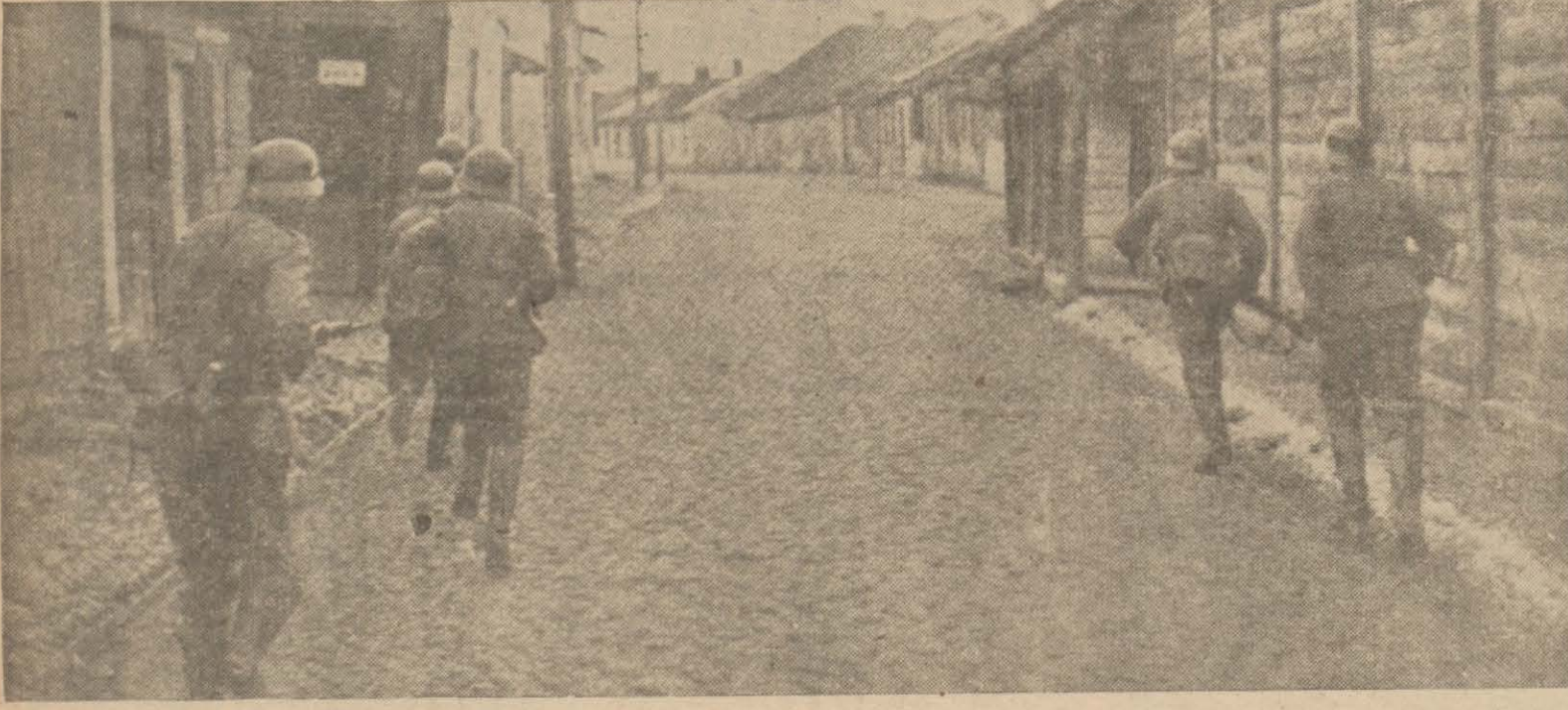
Tarih Kurumu neşriyat sergisi

Beyazıdda Türk ve İnkılâb eserleri müze ve kütüphanesindeki Tarih Kurumu neşriyatı sergisi bugün açılacaktır. Sergide Tarih Kurumu tarafından şimdiye kadar neşredilen bütün eserler teşhir olunacaktır.

Polisi tahkir eden kadın

Sirkedide Çorum otelinde, sivil polis memurlarından Sabriyi tahkirden suçlu Müzeyyen adında bir kadın dün haklarında tanzim olunan evrakla meşhud suçlar müddelimumiliğine teslim edilmiştir.

Harb sahaharından intibalar

Varşovanın dış mahallelerindeki sokaklarda ihtiyatla ilerleyen Alman askerleri

Garb cephesinde siperlerden hücumu kalkan Alman askerleri

Alman askerleri yeni bir atlele Polonyalıları aid tel örgüleri keserlerken

Bir hücum esnasında bir Alman müfreze kumandanı el bombasile siperlerden fırlarken

Almanlara 22 gün mukavemet eden Varşova halkının her hücumu mâni olmak için büyük caddelerde vücude getirdikleri barikatlar

Avrupa nihayet o müthiş Umumî harbin çukuruna düşecek mi

Zavallı Avrupanın düştüğü elim ihtilâftan istifade eden devletler

YAZAN

Emekli General H. Emîr Erkilet

Bugünkü harb sahnelerinden bir intiba: Varşova varoşlarında Alman askerleri

Avrupanın doğusunda birdenbire alevlenen bir yıldırım harbinin son ateşleri henüz sönmüştür. Eski dünyanın batısında zırh ve betondan yapılmış müstahkem duvarlar arasında bir aydır cereyan eden muharebeler bugün için pek yavaş ve pek hararetsizdir. Fakat bir gaflet neticesi, buralarda insan kanının sel gibi akabileceği günlerin arifesinde bulunuyoruz.

Avrupanın ortası ile şimal ve cenubunda yaşayan ve yarının getireceği mukadderattan emin olmanın bitaraf küçük ve orta millet ve devletler için, her geçen gün yeni bir karamsarlık ve endişe kaynağı olmaktan hall olamıyor. Bitaraflığın mahzularından ziyade siyasi, iktisadi ve ticari bütün faydalarını toplamakla meşgul bulunan İtalya ve İberya yarımadaı sakinlerinin bile yarının karanlıklarından ürkmemek ellerinde değildir.

Avrupanın deniz aşırı ötesinde, geçen Büyük Harbdenberi, dev adımları ile inkişaf eden Yeni dünyada neler olduğunu yakından ve derinden bilemiyoruz. Yalnız sezdiğimiz şey dünyanın burası ayrıca kaynamakta ve Avrupanın geçirmekte bulunduğu buhrandan azami istifade için durmadan hazırlanmaktadır. Yirmi yıl evvelki idealist Wilsonun yerinde bugün şimali Amerika Birleşik devletlerinin idaresini elinde bulunduran realist Ruzveltin gözettiği Amerikanın İttihadi gayesinin dünyada ve bilhassa Avrupada yapabileceği çok büyük ve derin tahavvül ve yıkıntılardan gafil olarak bir takım nazariyelerle uğraşıyoruz. Avrupaya, değil başka kıtalarda, Avrupanın bizzat kendi topraklarında bile daha şimdiden ticarete müthiş rakib kesilen Amerikanın harbin azağı genişlemesi Avrupanın dışarı olacağı elim harabiden sonra bütün dünyaya hükmedecek olan en büyük bir cihangirliğin yolunu tutmasında onun önüne çıkabilecek her hangi mâni bir kuvvet görülmüyor mu?

Evet, belki Japonya vardır! Bir asra yakın bir zamandanberi Uzakdoğu denizlerinde ve Asyanın doğu kıyılarında hakimiyet kurmak için bir sürü mesai ve muharebelerle girişen bu büyük Asya devleti bile harbetmekte bulunduğu Çin'in işini bitirmek için Avrupanın uygunsuzluklarından istifade etmek fırsatını kaçırmamaktadır. Bir aralık Sovyet Rusyanın, Çine müessir yardım için, Mançuko hududlarında çıkarıldığı ihtilâflar yüzünden Japonlar burada ve Şimali Çine iç Mogolistan'da fazla kuvvetler tahsisine mecbur olmuşlar ve dolayısıyla orta ve cenubi Çin askerî harekâtını durdurtmuşlardır.

Rusya - Almanya ademitecavüz paktı neticesi Sovyetler Birliği, Avrupada daha serbest kalabilmek için, Japonlarla Asyanın doğusuna aid işlerde mütareke akdettikten sonra Japonya dahil Çinde az çok serbestleşmiş ve bu suretle bir taraftan Çankayşek'e karşı askerî harekâta yeniden İptidar etmek

ve diğer cihetten Çinde imtiyaz sahibi bulunan devletlerden en evvel ve bilhassa İngiltereden bu imtiyazları geri almak yolunda evvelce başlayan mesaliye devam etmek imkânına kavuşmuştur.

Filhakika Japonlar Çinin Hunan eyaletinin şimal kısmında Eylülün üçüncü haftasında başladıkları taarruzlar neticesinde bugün Hankov - Kanton demiryolu üzerinde ve Hankovun 300 km. cenub batısında Changsha şehrini almış ve bu suretle Çinlileri buradaki demiryolunun batısına atmışlardır.

Japonlar aynı zamanda Kantonda harekâta başlamışlardır. Onların şimdiki hedefinin Hankov - Kanton demiryolunun bütünü almak ve bu suretle orta Çin'i ta'pe'lerinden Kantona yani şimalden cenuba kadar kesen demiryolunu ele geçirerek Çin ordusunu bu hattan tamamilen uzaklaştırmaktır.

Japonlar aynı zamanda Çin kominternin eski ikinci başkanı olup Çankayşek'den kaçmış olan Vang Tching Wei'nin idaresinde kendilerine uygun bir merkezi Çin devleti teşkiline çalışıyorlar. Bu siyasi ve idari mesele ile âhenkdar olan askerî harekâtın neticesinde nihayet Çankayşek'e yola getirebilmeleri veyahud da onu Çinî terke mecbur etmeleri bugün evvelkine nazaran daha mümkündür. Çünkü Japonlar bugün Mançuko'dan ve şimali Çinden orta ve cenubi Çine büyük kuvvetler nakledebilecekleri gibi bütün Çin sahillerinden ve en son bir demiryolu parçasından uzaklaştırılmış bulunan Çankayşek hükümeti de Japonlarla mütareke akdetmiş bulunan Rusyanın meşhûk yardımına münhasır kalmış bulunuyor.

Japonya Avrupanın umumî hercü mercinden istifade etmekte olduktan başka bilhassa İngilterenin Avrupadaki meşguliyetinden de faydalar elde etmeğe çalışmaktadır. Çünkü görüyoruz ki İngiltere Mavritanyadaki birçok topçukerlerini geri aldıktan başka bir aralık kesilmiş olan müzakerelere devam için, Tokyo İngiliz sefiri mezuniyetten ve Tiyençin Japon komutanı da bu mevkiden Tokyoya gelmişlerdir.

Zavallı Avrupanın düştüğü elim ihtilâftan istifade eden edene! Hırs ve intikam kanımın bürüdüğü onun gözleri acaba ona mukadderat esaret ve harabiyi görmüyerek nihayet o müthiş Umumî harbin çukuruna düşecek midir? Bugün az çok müsaid bir fırsat var gibidir. Onu kendi elimizle yok etmiyelimiz! Almanya, İngiltere, Fransa ve daha bilmem kimler arasında bütün hızla alevlenecek ve neticede genişleyecek harbeden ne adalet ve ne de muhayyel emniyet çıkıyacaktır. Bundan çıkacak olan yegâne şey Avrupanın harabisi'dir. Bundan da istifade edecek olanları yukarıda saymıştık. Artık harb mi yoksa sulh mü olsun, henüz başlangıçta olan bir harb sona ermeden sulh olabilir mi, olamaz mı ve Hitlerin sözüne inanılır mı inanılmaz mı gibi münakaşalarla vakit geçirmeğe ilim züm var mı bilemem.

H. E. Erkilet

KADIN

Güzel görünmek için güzel olmak kâfi değildir

En güzellerin bile bir, hattâ birkaç kusuru vardır. İşte güzellikleri dilden dile dolaşan sinema yıldızlarından birkaçı... Claudette Colbertin boynu kısadır. Carole Lombardın göğsü düştüktür. Irene Dunel'in sol gözü hafif şaşırır.

Joan Crawfordun ağzı geniştir. Hangisi ne dikkatli bakılsa kusursuz denemez. Fakat bu kusurlar onlara güzelliklerinden hiçbir şey kaybettirmiyor. Söylenmesi fark bile etmiyoruz. Hatta meselâ Joan Crawfordun ağzını beğeniyor, seviyor, taklid ediyoruz.

Bunun sebebi şudur; bu güzel kadınlar noksanlarını gizlemesini biliyorlar.

Birincisi, boynunun kısıklığını, ikincisi göğsünün düştüğünü belli etmeyecek biçimleri biliyor. Üçüncü ile dördüncü, biri gözünün şahlığını, öbürü ağzının eğriliğini gizlemeye. bilâkis onları, güzelliklerine şahsiyet katan birer hususiyet gibi kıymet vererek en hoş şekle bürüyerek ortaya çıkarıyor. Joannın iri, köşeli ağzı buna en güzel bir misaldir.

İşte güzel görünmenin esrarı budur: Kusurlarını ya gizlemek, ya da onları kendine mahsus birer sevimlilik haline koymak.

Bu, giyinmekte olduğu kadar makyajda da böyledir. Kadın boyanır niçin? Yalnız renginin solukluğunu gizlemek, dudaklarını kızılattırmak için mi? Hayır... Doğrudan doğruya bir ressam gibi yüzünün çizgilerini değiştirmek ve düzeltmek için de... Yüz çizgisi değişir mi? Şüphesiz bütün bütün değişmez. Fakat değişmiş görünür. Zaten boyanmakla renk de değişiyor mu? Muvakkat bir müddet için güzelleşmiş görünmüyor mu? Çizgiler için de aynı şeyi yapmak mümkündür. Ve makyajın gayesi hem rengi, hem çizgiyi her iki tarafı da güzelleştirmektir.

Yüz çizgileri nasıl güzelleştirilir? Bunu tayin için bir kere güzelliğin esasını arıyalım. Kime güzel diyoruz?

a. Ağzı, burnu, gözleri, kaşları, kısaca yüzünün her kısmı ayrı ayrı ve klasik şekilde muntazam, uygun ve hoş olana...

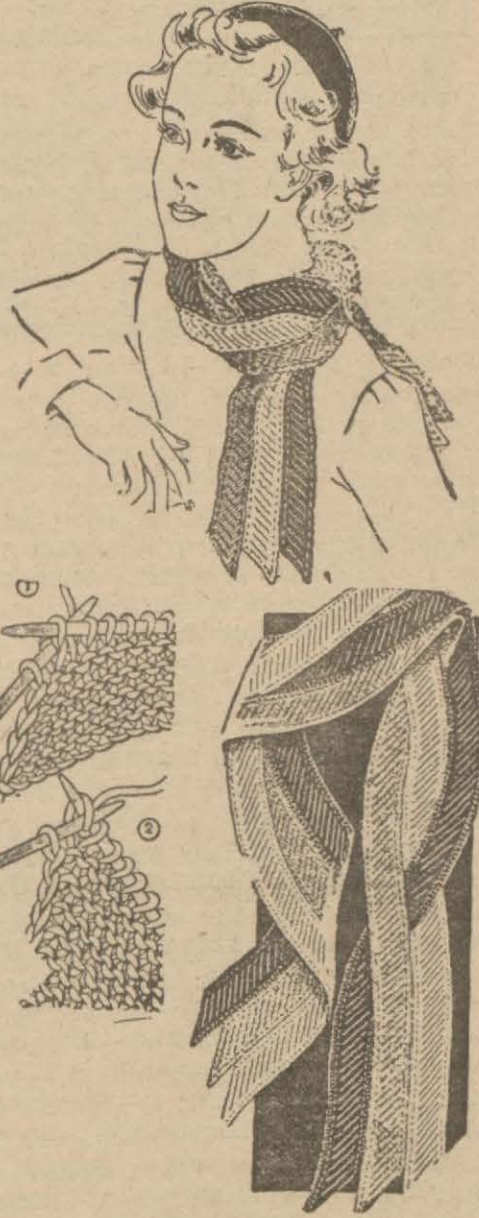
b. Ayrı ayrı hiç bir yeri güzel olmadığı ve kimseye, klâsik hiç bir güzele benzemediği halde güzel tesiri yapan yüzlere..

Herhangi bir kadın boyanırken bu ikiden birini gaye bilmelidir. Yani yüz çizgilerini ya elinden geldiği kadar klâsik güzelliğe yaklaştırmalı, ağzını ufak, gözlerini iri, yüzünü muntazam bir beyzilikte, alnını geniş ve ilâh... Göstermeye çalışmalıdır. Ya da çehresindeki hususiyetleri tebarüz ettirmeli, yüzünün yuvarlaklığını, dudaklarının kalınlığını, kaşları göz arasındaki bariz açıklığı, hasılı klâsik güzele benzemiyen taraflarını göze hoş görünecek şekilde meydana çıkarmalıdır.

Bu, eldedir. Yalnız boyaların ne şekilde kullanılırsa ne neticeler vereceğini bilmek lazımdır. Allığı yanakların çukur yerine sürerse bu çukurluğu arttıracaktır, alt dudakla üst dudak aynı kalınlıkta boyarsa klâsik güzele yaklaşıcağını, kaşlarını alttan alırsa alnını küçük gösereceğini, kaş, göz arasını açmış olacağını, yanaklarını geriden boyarsa yüzünün geniş görüneceğini, bilâkis kırmızıya ne kadar burun yakınında başlarsa çehrenin o kadar ince görüneceğini, kısaca boyanın her türlü kullanımının gizli - yeceği, ortaya atacağı, değiştireceği şekil ve yerleri bilen kadın maksadına imkân

Eşarp modeli

dercesinde erebilir. Yüzünü istediği güzellik tarzından birine az çok yaklaştıracaktır. Hüner önce hususi bir güzellik mi yaratacağını, yoksa muayyen tarz güzele mi yaklaşıcağını kestirmek, sonra boyayı bu maksadın icab ettirdiği şekilde kullanmaktır. Tabii güzelliğin tarzını kararlaştırırken yüzün yaradılıştaki kabiliyetini de göz önünden uzak tutmamak lazımdır. Yüz vardır ki ufak bir yardımla klâsik bir güzele yaklaşıverir. Böylesinde bir hususiyet yaratmaya kalkışmaktansa çizgilerin tabii uygunluğunu meydana çıkarmaya çalışmak daha doğru, daha mantıklı olur. Gene yüz vardır ki hususiyetleri kuvvetlidir. Kolay kolay gizlenemez. Bunların kusur diye göze batmalarını elden geldiği kadar gizlemek şarttır. Fakat göze batmayanları tebarüz ettirerek hususiyetini arttırmak da muntazam yüzlü güzele benzemiye çabalamaktan daha basit ve daha makul olur.

Kolay ve sade bir örgü bluz

Yeni mevsime hazırlanırken her zaman ağır, abiyye, orijinal modeller aranmaz. Pratik, sade, rahat modellerin de kendine göre bir yeri, hattâ belki de birincilerden daha büyük bir yeri vardır. Çünkü: Bunlar günlük hayatta daha çok aranır, daha büyük ihtiyaçları karşılarlar.

Örgünün yüzlerce örneğini gördünüz, muhakkak bir çok da yaptınız. Değişiklik peşinde koşan insanda bazan sadenin, düzün hasreti başlar. Böyle bir ihtiyaç duyuyorsanız türlü model arasında bocalamaktansa şu dümdüz bluzu örneğin. Bu derece sadelik de bir orijinalite demektir.

Hem ısıtıcı olduğu için mevsime çok uygundur. Hem renk renk olması muhtelif elbiselerinizle kullanılmasını temin eder. Hem de sizi ve elbisenizi şen ve genç gösterir.

Nasıl yapacaksınız? Üç renk yünden ters yüz örgü ile, istediğiniz boyda birer band vererek örsünüz. Bunların orta yerlerini saç örgüsü gibi, uçlarını düz ve yan yana birbirine eklersiniz. Size güzel bir eşarp olur.

Rengini meselâ beyaz-kırmızı-lâciverd yapabilirsiniz. Daha doğrusu tayyörünüzün, mantonuzun rengi hangi renklerle en güzel görünecekse o renkleri seçersiniz.

Saçlarınıza yeni şekiller veriniz

Saçlarınıza yeni bir şekil vermek istiyorsanız, uzunluklarına, sık veya seyrek, açık veya koyu oluşlarına göre şu yeni kuvaflardan birini yapınız.

1. Arkaya doğru iyice fırçalayacağınız saçlarınızı te-

pede ve kulak arkalarında tarakla birer

cağa gibi çekiniz.

2. Yahud tepe-

nizde bir, yanlarda

iki rulo yapınız.

Ensedekileri tarak

la parmağınızın

üstüne tarayıp ken

di hallerine tabii

bir şekilde bırakınız.

(Bu iki kuvaflar daha ziyade ko-

yu renk saçlar içindir.)

3. Tepede geniş

bir rulo halinde

kıvrılmış bir tu-

tam. Kulakların

üstünde birer dal-

ga. Arka saçlar ta-

ranıp arkaya bira-

kılmış. (Bu kuva-

für için saçların

oldukça uzun ol-

ması lazımdır. Sa-

rışınlar daha iyi gider.)

Beynelmilel vaziyet İstanbulun imarına engel mi oluyor?

Vali ve Belediye Reisi beynelmilel vaziyetin imar işleri üzerinde yaptığı tesirleri anlatıyor

Aşağı yukarı bütün memleketlerde normal hayat durmuş bulunuyor. Harb, harb kılığında girmeden milletlere zarar verdi, hiç değilse rahatlarını kaçırdı. Bizde bile. Biz ki dün - yanın bugün en çok huzur ve sükun içinde, emniyetle yaşayan bir millettiz; öyle olduğu halde sırf Avrupada tüten duman - larından, hududların kaplarına asılan ki - liklerden, beynelmilel ticari, iktisadi muna - sebetlerle beraber dahili kalkınmamız da mü teessir oldu. İstanbulda bir imar faaliyeti başlamıştı. Bu faaliyetin bir ucu Avrupa - dadır. Bu kalkınmada rol alan mimar, mü - hendis, müteahhas, malzeme oradan gele - cek. Nihayet, milletlerin istikbal mevzuu bahs olduğu bir sırada imar işine milyonlar dökülmekte devam edilecek mi?..

Bütün bunların cevabını İstanbul valisinin ağzından dinlemeği tercih etmiş olduğum içindir ki, vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar belediyedeki makamında ziyaret ettim.

Lütfi Kırdar, muavinile konuşurken, bana yeni baştan beşir edilmiş odayı gözden geçirmek düştü. Belediye reisliği odası İs - tanbul şehrine layık bir hale getirilmiş..

Yumuşak bulduğum koltakta dalmışım. Lütfi Kırdarın sesi beni kendime getirdi:

— Buyurun bakalım, neler soracaksınız?

Suallerimi sıraladım. ve bir sürü işi arasımda bir de ziyaret kabul etmek, hem de ar - di arkası kesilmeden eshabı mesallih dinle - mek gibi bütün zamanı alan bir işlerde meşgul bulunan doktor Lütfi Kırdarın, bir kaç dakikasını da fuzuli ılgal etmekten çe - kinerek, suallerimin adedini indirmiştim. Konuşmağa başladık:

— Sıyasi hâdiseler, imar hareketlerine engel olmayacak mı? İmar işlerinin durdurul - ması veya bir kısmının tayyedilmesi mev - zuubahs mıdır?..

İstanbulun imarı onun tayinle yaşatır. Bundan dolayı bu faaliyetin aksamasını kat'iyen arzu etmez. Nitekim umduğum gibi çıktı; dedi ki:

— İmar hareketlerine devam ediyoruz. Yal - nız yapmak istediğimiz şeylere talib çıkma - yor. Meselâ, 11 mekteb münakasada idi; iki defa temdid ettiğimiz halde talib çıkmadı. İstanbulun ehemmiyetli yollarını bir milyon liraya münakasaya koymuştuk. Buna da ist - teklil bulunmadı. Diğer buna mümasil şey - lerde de aynı vaziyet hâdis oldu.

Meselâ itfaiyenin ıslahına yarıyacak hor - tum ve diğer malzeme, temizlik vesaiti ve otobüs Avrupadan gelecek malzemedir. Bu - gün bunları getirmeğe imkân bulunmuyor. Karşımızda bu gibi mâniler var. Çarelerini araştırıyoruz.

İkinci suale geçtim: — Her beş senede yirmi milyon sarfedil - mek suretile yapılacak imar hareketlerinde tadilat olacak mı? Hükümet vâdettiği para - yı verecek mi, ve belediye kendisine düşen parayı temin edebilecek mi?

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar

— Vaziyeti bilmiyoruz. Bu hâdiselerin in - kışafına bağlıdır. Hükümetin yardımı, belediye tahsilâtı vaziyetle yakından alakadar - dır. Tahsilâtımız iyi gidiyor, şikâyetçi de - ğiliz. Eskisi gibi devam etmektedir.

Prosta yardım etmek üzere gelecek mü - teahhasların harb vaziyeti dolayısıyla gele - miyeceklerini haber almıştım. İnşasında a - cele edilen stadıyomun başına acaba aynı â - kibet gelecek midir?

Dolmabahçe stadının projelerini yapan İtalyan mimar gelebilecek ve inşaata geçile - bilecek mi?

Vali cevap verdi:

— Evet. Stadi sür'atle yapacağız. Hazır - lıklar bitmek üzeredir. Hemen münakasaya koyacağız. Esas plân bitmiştir. Keşif ve de - taylar üzerinde çalışılmaktadır.

İhtikarla mücadele

— Her maddenin 31 Ağustosun evvel ve 31 Ağustosun sonra fiatları arasındaki fark, yükselme miktarı, bunun önüne geçilebile - cek midir?

— Birçok yerlerde ihtikâr yapanlar hak - kında tahkikat yaptık ve yapıyoruz. İhtikâr yaptıkları sabit olanların dükkânlarını ka - pıyacağız, kendilerini mahkemeye vereceğiz. Fiat farkları üzerinde vilâyette toplanan bir komisyon çalışmaktadır. İhtikâra karşı şid - detli mücadelemize devam edeceğiz.

Sormağa hazırlandığım birkaç sual daha yok değildi. Fakat valinin önünde hademe - nin taşınması bitiremediği kartvizitler o ka - dar çoğalmıştı ki, iki dakikaya daha ambar - go koymak insafsızlık olacaktı. Müsaadesini istedim.

Nusret Safa Coşkun

Radyolarda Propaganda harbi Radyolarda dün gece neler söylendi?

9 paket tereyağının hikâyesi

Londra radyosu söyledi:

— Almanyada halkın yiyeceği madde - lar tahdid edilirken Nazi kesiflerine Al - manya harbinden posta kolisi halinde tere - yağ gönderilmektedir. Şimdiye kadar gönderilmiş olan paketlerin sayısı 9 dur, beheri bir kiloluktur.

O halde Londra radyosu spikerine yeni bir haber vermek imkânını bahsetmek istiyor - sanız Her Hitlere bir paket tereyağı yollay - nız. Kıymeti nihayet 190 kuruştur.

Hangi bitaraf gazete?

Berlin radyosu söyledi:

— Son bir ay zarfında cereyan etmiş olan hava muharebeleri Alman tayyare - ciliğinin üstünlüğünü ispat etmiştir. Bu - nu yalnız biz söylemiyoruz. Bitaraf ga - zeteciler de aynı fikirdedir. Meselâ işte Holandada çıkan şu gazete diyor ki...

Holandada çıkan gazetenin ne söyledi - ğini nakletmiyelim, bitarafığın derecesi bir hayli su götürür.

Pek iyi hatırlımdadır: 1914 yılında Al - manlar ılgal ettikleri Fransız topraklarında Gazette des Ardens isminde bir gazete tesis etmişlerdi, bu gazete fransızca olarak çıkar, güya Fransızlar tarafından çıkarılmıyormuş gibi bir his vermiye çalışırdı, Almanya lehine propaganda yapardı.

Tabii İngilizler bu manevraya lâkayd kal -

madılar, onlar da Holandada bir gazete te - sis ettiler. Ve her gün:

— Holandadaki bitaraf gazete Almanların gittikçe bozulmakta olduklarını öğreniyor, şeklinde haberler vermiye başladılar.

Bugün gene bitaraf gazetelerio mütalea - ları ile karşılaşmaya başladık, fakat dikkat e - diniz, bu bitaraf gazetenin yazısını okuma - dan evvel bu yazıyı hangi ajansın verdiğine dikkat etmek lazımdır.

Londrada bedbaht bir zevce.

Londra radyosu söyledi:

— Lehistanın banisi olan mareşal Pil - sudskinin zevcesi Bayan Pilsudska buraya gelmiş ve kendisini karşılayan gazeteci - lere:

— Yer yüzünde bir tek Lehli kaldığı müddetçe Lehistan yaşayacaktır, demiş - tir.

Bayan Pilsudska Lehistanın yapılışını gör - dü, yıkılışına şahid oldu, bugün sadece bir dul değil, aynı zamanda da mülteci bir ka - dındır. Duyduğu teessürün derecesini tah - min edebiliriz, kederi önünde hürmetle baş eğelim, kanaatinin esaslı olduğunu söyleye - lim:

— Üç taksim gördükten sonra dirilen Le - histan bu defa da elbette yeni bir dirilme sırrına da mazhar olacaktır. Fakat tarih el - bette soracaktır:

— Mareşal Pilsudskinin halefleri onun e - serine devam ederlerken asırsız hatalı yola sapmadılar mı? Ve doğrusu bu sahada sabık hariciye nazırı ile sabık başkumandanın bu - günkü samimi düşüncelerini öğrenmek ger - çekten zevkli bir şey olacaktır.

KARA KULE

18 nci asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı Baron Wratislaw'ın hatıraları: 71

Türkçeye çeviren: Süreyya Dilmən

Hünkârın iradesi

Bizim dinî mübînîmiz elçilere zeval olma-
cağını buyurmuyor mu?

Üç yıla yaklaşan bir zamandanberi bu nâ-
baht insan oğulları, bu tahammülsüz, bu ka-
ranlık mahpeste, pranga ve zincirler içinde,
gayri kâfi ekmek ve su ile, hayatla memat
arasında puyan olup gelurleri.

Allah aşkına ve Peygamberimiz Muham-
med Mustafa yüzü suyu hürmetine bu bi-
çarelere merhamet kılın!.. Cenabı Barinin
böyle bigünah, böyle bicürüm kullarını zin-
danlarda bu kadar uzun müddet tutmakla,
onlara eza ve cefa etmekle bişüphe saadete
kavuşamayız.. Hele bir kerem et te şu bed-
bahtlara bir nazır eyle! Görkim bunlar ya-
şayan insanlar mıdır, yoksa birer gölge mi-
dir? Ve emîn ol ki saadettü huzuruna gele-
bilen bu iki biçare diğerlerine kıyasen en
sağlam olanlardır!

Ağamın bu sözlerine İbrahim Paşa şu
mealde cevap vermişti:

— Ağa; sen pek iyi biliyorsun ki ben, şu
anda veziriazam değilim.. Yalnız onun vekili,
yani kaymakamıyım.. Mademki saadettü ve
kudretü Sinan Paşa efendimiz, bunların
hapsedilmelerini emretmiştir, ben nice onun
emrine muhalif hareket edebilirim?.. Allah
böyle aykırı bir amel işlemekten beni koru-
sun!.. Fakat paşa efendimiz afiyetle sefer
faatünde kendisine bu adamlar için şe-
faatte bulunacağını ve onların tahliyle se-
billerine çalışacağını vâdeylerim. Ve eğer
Cenabıhak benim veziriazam olmamı takdir
etti ise o vakit derhal bu adamları salıver-
mekte tereddüd göstermiyeceğim..

İbrahim Paşa bunları söyledikten sonra
para kesesine el atmış ve sekiz düka altını
çıkartıp mebuslarımıza vermiş ve bunların
aramızda bölüşülmesini emretmişti. Mebus-
larımız, paşanın bu lütf ve ihvanına şük-
ranlarını sunduktan sonra ayırmışlardı. A-
ğa derhal düka altınlarını bozdurtmuş ve a-
ramızda müsavatan taksimini temin eyle-
mişti. Bu suretle beherimize kırkar akçe
düşmüştü.

Elimizde bu kadar para görünce, ilk defa
olarak, aramızda bir bayram yapmış olduk:
Çarşadan bol ekmeğe, yemek pişirmiş, yağ
tütülü erzak, güneşte kurutulmuş et (1), yağ
soğan vesaire aldık ve nefislerimizle ziyafet
çekerek Cenabıhâkka arzı mahmedet ve İbrahim
Paşaya gaibane şükranlarımızı eda
ve onun sıhhatine dualar eyledik.

İşte o günden itibaren ağamız bizi teselli
ediyor, biraz daha sabretmemizi, mütevekkil
olmamızı ve Sinan Paşanın Transilvanya dö-
nüşünden sonra İbrahim Paşa gibi bir do-
stun yardımına bu menhus zindandan kurtu-
lacığımızı söyleyerek yüreklerimizde tekrar
yaşamak ümidlerini dolduruyordu.

Bir gün, bir vesile ile, ağamız; eğer Ulu
Tanrı'nı yüce yardımına mazhar olup ta bu
zindandan kurtulsak - ötedenberi dostu -
muz olduğumu bildiğimiz ve bundan böyle
de dostane muamele yapacağımızı vâdeden
kendisine bu dostluğun karşılığı olarak ne
verebileceğimizi sormuştu.

Biz ise, metelliksiz olduğumuzu ıleri süre-
rek, herhangi kıymetli bir şey vermekten â-
ciz olduğumuzu ve binaenaleyh bu hususta
mazer görülmemizi söyledik. Yalnız kurtu-
luş gününde malik olduğumuz her şeyi, bü-
tün ördüğümüz çorab, eldiven vesaireyi ken-
disine bırakabileceğimizi beyan ettik.

(1) Pastırma olsa gerek. Mütercim.

İnce elbisem vücudüme yapışmış, ayak-
kabalıktan içi su dolmuştu. Onun da üstün
den sular damlıyordu.

Elimden tutup sürükliyerek beni eve doğ-
ru koştururken ikimiz de güçlükle nefes alı-
yor ve hiç konuşmuyorduk. Yaklaştığımız
sırada müthiş bir gök gürültüsünü takiben
daha dehşetli bir yağmur boşandı ve ikimizi
de sırsıklam etti. Merdivenler ve taşlıklar
sel altında kalmıştı.

Nihayet eve vardık. Taşlıkta Nahide ha-
nım merak ve telaş içinde bizi bekliyordu.
— İhtiyatsız çocuk, çabuk yukarı çık, üstü-
nü değiştir; yoksa bir zatürree başucun -
dadır. Sen de oğlum elbiselerini çıkar, sırsık-
lam olmuştun.

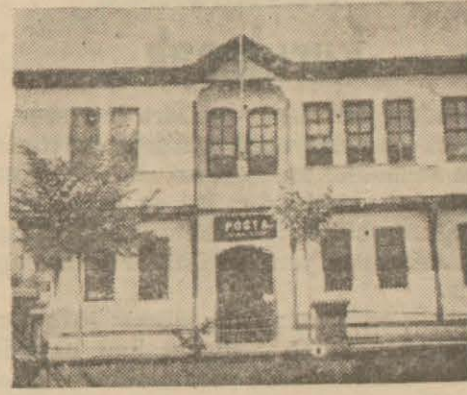
Salonun kapısında Refika hanım duru-
yordu. Ben ayakbakişlarımı çıkarırken onun
çok tatlı fakat tatlı olduğu kadar da müs-
tehi ve manidar bir sesle bana şu sözleri
söylediğini işittim:

— Ne kadar fedakâr bir vasın var Semi-
ha; senin dışarıda olduğununu bildiği için ye-
rine duramıyor, birdüziye pencereden pen-
cereye geliyordu. Yağmuru başladığını gö-
rünce dayanamadı, hemen dışarı fırladı.
Onu böyle özmek ne büyük hainlik!

Ne garib bir sesi vardı. Adetâ ıslık çalan
bir yılan gibi... Fakat Cahidin soğuk ve kısa
cevabı ortaltığı tamamile susturdu:

— Hain kelimesini biraz mübalâğalı bu-
luyorun hanımefendi. Semiha sadece bir
düşüncesizlik yaptı ve böyle fırtınalı hava-
larda pek güzel olan denizin haşmetini ya-
kından seyretmek hevesine düşerek vaktin

Çankırıda yeni bir posta binasına ihtiyaç var

Çankırının ahşap postanesi

Çankırı (Hususi) — Çankırı posta ve
telgraf işleri aşağı yukarı yolunda git-
mekte olduğu görülmektedir.

Bir müdüriyet halinde ve vilâyetin
kazalardaki postaneleri bu müdüriyete
bağlı olarak idare edilmektedir.

Son muhasiblik teşkilâtile müdüriyet-
te bir muhasebe kurulmuştur. Bu muha-
sebe Çankırıda civar olan kazaların he-
sab işleriyle meşgul bulunacaktır. Bu su-
retle Çankırı postanesinin kadrosu gün-
den güne genişlemektedir.

Bu vaziyet karşısında postane küçük
ve dar gelmektedir. Zaten bu bina harab
bir evdir. Yılda bir iki defa tamirat yapı-
larak postane ihtiyacını karşılayordu.

Şehrin uzağında ve bir kenarında mahal-
le arasında olan postaneyi Çankırıda ya-
pıncı olanlar arayıp bulamıyorlar. Bir
çok kimselere sormakla bile bulabilmek-
te müşkülât çeken nice köylüler vardır.

Bina ahşaptır, yangına karşı tehlike
dedir, zelzelede içinde çalışmak kabil de-
ğildir.

Hülâsa bu bina resmî daire ve bilhas-
sa umumun hergün işi bulunan, kalaba-
lık çok olan postane olarak kullanılmaz.
Şehrin pazarına, çarşısına yakın bir
semtte yeni bir posta, telgraf binasına
siddette ihtiyaç vardır.

İkinci ve mühim bir mesele daha var-
ki: Çankırı civarında bulunan birçok ka-
za ve vilâyetlere telefonla bağlı olduğu
halde Ankaraya maalesef bağlanmamış-
tır.

Halbuki Çankırı Ankaranın bir tenez-
züh mahallî halini aldığına aradaki me-
safenin azaldığına göre telefonla bağ-
lanmamasına hiçbir sebep yoktur.

Çankırı-Ankara arasında bir telefon
hatlı çekilmesi Çankırıda bütün yurda
telefonla bağlanmasını sağlar. Bu iki nok-
tanın teşekkülünü Çankırı sabırsızlıkla
beklemektedir.

Mardinde bir hayvan sergisi açılacak

Mardin (Hususi) — Ziraat Vekâletin-
den verilen tahsisatla 22 Birincitegrinde
Kızıda bir hayvan sergisi açılacaktır.
Sergiye 6 aylıktan 5 yaşına kadar olan
saf kan Arab tavrlarile kısıraklar girecektir.
Taylor için 16 kısıraklar için 10 mükâ-
fat hazırlanmıştır.

Adanada memba su'larının sa'isi

Adana (Hususi) — Adanada memba
suyu fiatlarının artması üzerine yaptığ-
ımız neşriyat Adana belediyesinin nazarı
dikkatini celbetmiş ve bu işin tetkiki bir
komisyona havale edilmiştir.

Komisyona tetkikat neticesini bildir-
miştir. Buna nazaran memba suyu satıcı-
larına normal bir kâr bırakmak üzere 75
litrelik damacanalara 80 kuruşa satılabil-
ecektir. Bundan böyle memba suları tes-
bit edilen bu fiat üzerinden satılacaktır.

(Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikası: 62

NAKLEDEN MUAZZEZ TAHSİN BERKAND

geçtiğini unuttu.. İşte bu kadar. Haydi ça-
buk üstünü değiştir ve kendini bir parça
ısıt Semiha...

Bir saniyelik bir tereddüd geçirdim, içim-
de bir şey titredi, so benim cellâdım!.. di-
yen genç bir kadının hayalî gözlerimin kar-
şısında sallandı. Sonra, birdenbire gelen
bir kararla:

— Teşekkür ederim efendim. diyerek mer-
divenleri çıkmağa başladım. Arkamdan Na-
hide hanım da elbiselerini çıkarmak için
bana yardım etti. ıslak vücudümü kurula-
dı, bana zorla ıhlamur içirdi.

— Biraz istirahat ettikten sonra akşam
yemeğine inersin kızım.

— Hayır efendim. Başım ağrıyor, hemen
yatacağım.

— Yatacak mısın? Yoksa hasta mısın Se-
miha?

— Bir şeyim yok efendim; yoruldum da...

— İhtiyatsız çocuk, çabuk yukarı çık, üstü-
nü değiştir; yoksa bir zatürree başucun -
dadır. Sen de oğlum elbiselerini çıkar, sırsık-
lam olmuştun.

Salonun kapısında Refika hanım duru-
yordu. Ben ayakbakişlarımı çıkarırken onun
çok tatlı fakat tatlı olduğu kadar da müs-
tehi ve manidar bir sesle bana şu sözleri
söylediğini işittim:

— Ne kadar fedakâr bir vasın var Semi-
ha; senin dışarıda olduğununu bildiği için ye-
rine duramıyor, birdüziye pencereden pen-
cereye geliyordu. Yağmuru başladığını gö-
rünce dayanamadı, hemen dışarı fırladı.
Onu böyle özmek ne büyük hainlik!

Ne garib bir sesi vardı. Adetâ ıslık çalan
bir yılan gibi... Fakat Cahidin soğuk ve kısa
cevabı ortaltığı tamamile susturdu:

— Hain kelimesini biraz mübalâğalı bu-
luyorun hanımefendi. Semiha sadece bir
düşüncesizlik yaptı ve böyle fırtınalı hava-
larda pek güzel olan denizin haşmetini ya-
kından seyretmek hevesine düşerek vaktin

«Son Posta» nun tarihi tefrikası: 18

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Musa Melek Çelebi

Halvetten birinin etrafı, duvar yerine,
altın çubuklardan yapılmış bir kafes idi;
hanımelleri ve güller sarılmıştı; adı: «Ka-
meriye hamamı» idi. Yerler mermer döşeli
kurnası ortada, bir havuz şeklinde idi, su,
musluktan akmaz, kurnanın içinden pınar
gibi kaynardı.

Sultan Murad için hazırlanan dairenin o-
da ve salonlarına gelince, yapılrken, çivi
yerine zümrüd ve yakut kullanılmıştı. Ka-
pılar, duvarlardaki dolablar, sedirler, zeytin
ağacından idi. Taht salonu ise, göz kamaş-
tıran bir mermer, altın, elmas, ipek ve ka-
dife hazinesi idi. Yer mermer döşeliydi. Bu
mermer döşeme üzerinde, salonu çeviren bir
kanal yapılmıştı. İçinde, nadide renkli ba-
lıklar yüzüyordu. Bir kişilik, geniş bir koltuk
şeklinde olan taht som altın idi. Üzerine kü-
çük pırlantalarla lüle ve karanfil nakışları
yapılmıştı. Sarı atlasın şiltesi de incl işle-
meliydi. Yere ince bir Mısır hasır, üstüne
de ipek bir halı serilmişti. Salonun etrafın-
da, altın sehoalları üzerinde rengârenk pa-
pağanlar dizilmişti.

Sarayın bahçeleri, ihtişamca, saraydan
uzak kalmıyordu. Yer yer kameriyeler ve ha-
vizuarları bezemişti.

Gerideki tepeler ise, pafta pafta çam, fıstık,
ıhlamur, ve meşe ormanlarıyla kaplıydı.
Bahçesi güzel Ahmedin kaçırıldığı geceyi,
Padişah da Hasan Halife bağında geçirmiş-
ti. Fakat genç imparator muhteşem yata-
ğında değil, fıstık ağaçları altında uyumuş-
tu. Daha doğrusu, saatlerce içtikten sonra,
sızmış, kalmıştı.

Murad, hayatı ve hareketlerine dair en
ufak bir müdahaleye tahammül edemezdi.
Kendisini, fıstık ağaçlarının altından alıp,
yatağına götürmek, soymak ve yatakmak,
sarayda bu gibi işler için terbiye edilerek
yetistirilmiş hizmetçileri için işden bile de-
ğildi. Fakat sabahleyin uyanıp da farkına
vardı mı, kıyamet kopardı.

O gece, Sultan Murad, İstanbul'un en meş-
hur bir köçeği ile en meşhur bir gençisi,
Saçlı Ramazan Şah ile Güllü Fatmayı kar-
şılıklı oynatarak şarap içmişti.

Ramazan da Fatma da, çingene idi. Her
iki de gençti. Biri erkek, öbürü dişi, ikisi
de ırklarının en güzellerinden idi. Her ikisi-
nin de şöhreti yeniydi. Fakat iki üç yıl için-
de birçok alleleri mahvetmiş, ocaklar sön-
dürmüşlerdi. O gece, Sultan Muradın kar-
şısında, vücudlerinin en ince hünerlerini
göstermişlerdi. Genç ve ayyaş padişahın a-
rada bir kendî elle sunduğu harikulade ne-
fis şarapların neşesi, Saçlı Ramazan ile
Güllü Fatmanın oynak ve kıvrak vücudle-
rine başka bir letafet ve cazibe vermişti.

Dördüncü Muradın içki âlemi, diğer bü-
tün çingün hareketleri gibi, kimseye benze-
mezdi. Ötünde içki sofrası kurulmazdı. Her
gece en azdan on on beş çeşid şarap ve ra-
ki bulunduruldu. Bunlar billür şişelere
konuldu. Sultan Murad billürun meftun-
larından idi. Billür kadehlerini de son bir
defa, muhakkak kendi elle yıkar, gıcır gıcır
kurular, sonra bir müddet boş kadehi eline
alır, işiğe, pırlıtlarını seyretmekten zevk a-
lurdu.

Genç padişahın saklı Musa çelebi idi.
Henüz on dört on beş yaşlarında olan bu
çocuğu ilk defa sarayın Mehter oğlanları a-
rasında görmüş, yanına almış, kendisine sa-
kilkil vazifesini ve fevkalade güzelliğinden
ötürü de Melek adını vermişti. Çalgıcılıktan
musahibliğe yükselen Musa Melek çelebi,
koca bir imparatorluğun mukadderatına hâ-
kim simalardan biri olmuştu. Üç tuğlu ve -

(Arkası var)

duğu yerde titrediğini hissettim. Yüzü her
zamanki sakin ve tatlı manasını kaybede-
rek acı, müteallim bir hal almıştı:

— Evet...

O vakit, deniz kenarındaki kadını gördü-
ğümü ve onunla neler konuştuğumuzu bü-
tün tafsilâtile kendisine anlattım ve soun-
da:

— Doğru mu? diye sordum.

— Onun Cahidin karısı olduğu mu? Evet,
maalesef doğrudur.

— Ya öteki şeyler... Yani Cahidin onu
hapse ettiği, ona...

— Tabii hapsedecek; o biçare delidir Se-
miha...

— Evet mi?

— Evet... Hem de gayri kabili tedavi bir
şekilde...

— Vasiim nasıl oluyor da bu ecnebi kadın-
la evlendi?

— Mademki allenin eski dostlarından baş-
ka kimsenin bilmediği bu vak'ayı tesadüf
sana öğretti, o halde meseleyi sonuna kadar
sana kısaca anlatmak münasib olacak ki -
zım:

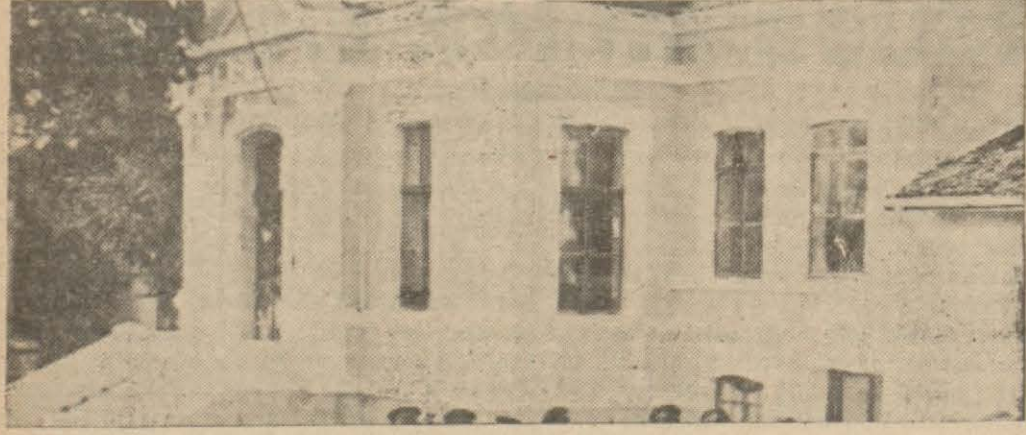
Bundan on sene evvel, Cahid henüz 22 ya-
şında bir delikanlı iken, arkadaşlarıyla bir -
likte nasılsa bir bara gider ve orada, kendî-
sine bir Rus asilzadesi süsünü veren Sonya
isminde bir kızla tanışır. İşte o tanışmak za-
valı gencin felâketine sebep oldu. Tecrübe-
siz bir delikanlı, ilk gençlik ateşile, bu Rus
kıza tutuldu. Artık gözleri ondan başkasını
göremiyordu.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Edirne Talebe Yurdu

Yurd her sene Avrupaya ve yüksek mekteplere talebe yetiştiriyor, teşkilât çok muntazam hale sokuldu

Edirne Talebe Yurdu binası

Edirne (Hususi) — Trakyanın kimse-siz fakat cevherli gençlerini sinesine basan Trakya talebe yurdu 200 mevcudla bu sene de açılmıştır.

Buradan üniversiteye, yüksek mekteplere ve Avrupaya her sene yetiştirilen gençler sayılır derecededir.

Yurdda 80 genç tamamen parasız barındığı gibi 120 genç de vaziyetlerine göre ayda 5-10 lira arasında yaşamaktadır. Bol ve kuvvetli gıda ile, temizlik, disiplin ve sağlık şartları çok iyidir. Sık sık teftiş gören bu yurdun çocukları bu sene daha çok arttığı için iki daire daha kiralanmıştır. Buraya 5 liraya gelen köy çocukları olduğu gibi şehid ve malûl gazilerin, küçük memur ve zabıtların çocukları da aynı ücretle alınmaktadır. Bu seneki tehaüm karşısında talebe mevcudunun 250 yi bulacağı tahmin olunmaktadır.

Hiç bir yerde bu kadar geniş ve kuvvetli bir rakam yaşatan talebe yurdumuz yoktur. Bunların aldıkları kalori 3200-3700 arasındadır. On beş günde bir hamam mecburiyeti vardır. İdaresi de 22 bin liralık bir bütçeye sahiptir.

Açık kalan kısım devlet merkezinden gönderilen para ile uzatılan müşfik elin gölgesi altında kapatılmaktadır. Bu hususta millî müesseselerimiz de yardım-

larını esirgememektedir. Yalnız imkân ve şerait müsaide olmadığı için bu sene Türk Maarif Cemiyetinin şefkat ve himayesinden istifade edilememiş, fakat alâka ve yardımlarından çok fayda görülmüştür. Geçen sene Edirne tüccarları da ayniyat yardımında bulunmuşlardır. Erkek kolunun idarecileri emekli bir binbaşı ile muavini, kız kolunun direktörü de bir bayan öğretmendir. Bu sene bu talebe yurduna için ayrıca himaye heyetleri kurulacak ve önümüzdeki sene bu millî gençlik ve kültür müessesesi Türk Maarif Cemiyetine teslim edilecektir.

Adana'da Cümhuriyet bayramı hazırlıkları

Adana (Hususi) — Önümüzdeki 29 Teşrinievvel Cümhuriyet bayramı hazırlıklarına Adana'da şimdiden başlandı. Mektepler ve müesseselerde bu işleri görmek için komiteler seçilerek faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Edirne Halkevinde konser

Edirne (Hususi) — Halkevi Ar kolu tarafından bu akşam Halkevinde bir konser verilmiştir. İstiklâl marşile başlanan bu konser davetliler üzerinde içli bir takdir toplamıştır.

Keten sanayii Kandıra ve havalisinde kurulacak

Kandıra (Hususi) — Dört beş sene denberi ehemmiyetini gittikçe arttıran keten mahsulünün merkezi sikketini Kandıra teşkil etmektedir. İki ay evvel kurulduğunu bildirdiğim keten ıslah istasyonu kazamıza yeni ve ümitli yollar açmıştır.

Tetkik edilirse, şayanı dikkat safhaları ihtiva eden keten mahsulü hali hazırda kadim imal tarzlarıyla yapılmakta ve bundan dolayı randıman aşırı hadde düşmektedir. Maamafih Gaipler köyünde yeni tesis edilen ıslah istasyonu memleket keten ziraatının ve keten sanayinin müjdecisi olmakla beraber, imal ve sairinin iptidai oluşu ve köylünün bu hususlarda bilgisiz bulunuşu bu maddeden hakkile istifade temin edilememesine sebebiyet vermektedir.

Keten ıslah istasyonu Gaipler köyünde münasib bir mahalde tesis edilmiş ve faaliyete başlamıştır. İstasyonda keten nev'ine aid bilumum tohumlar ıslah ol-

Kandıra ketencileri ve ketenlerden birkaç nümune

nacak ve köylüye ücretsiz tohum verilecektir.

Ziraat Vekâletinin Kandıradaki keten ıslah istasyonu tesisi müstahsilin daha şimdiden yüzünü güldürmüştür. Çünkü iptidai halde ve iptidai şartlar altında yetiştirilen keten gayet çiriz kalmakta idi. Buna takaddüm eden senelerde (ketenin) kök ve tohum kısımlarına yakın bulunan taraflardan lif şeklinde istifade edilemezdi. Halbuki ıslah istasyonu sayesinde mahsul verimsiz değil bilakis istenilen irtifada kemale gelmekte ve saplarından 25-30 santime kadar lif çıkmaktadır. Ziraat Vekâleti keten müte-hassısları Kocaeli ketenlerini, Çanakkale, Kastamonu, ve Bartın havalisi ketenlerine nazaran daha özlü bulmuştur. Tahminlere göre Ziraat Vekâleti keten sanayii Kandıra ve havalisinde kurmayı düşünmektedir. Bu tasavvur memleket muhitinde sonsuz bir sevinçle karşılanmıştır.

Tutulmuş istatistiklere göre geçen sene vilâyetin keten istihali 3550 ton keten lifi, 3826 ton keten tohumudur. Bu miktardan kazamıza isabet eden miktar şudur:

2900 ton keten lifi, 3500 ton keten tohumu istihsal edilmiştir. Bir iki yıl sonra keten istihsalinin bir hayli artacağı sanılmaktadır. Keten ıslah istasyonumuz bu tezeyüdü yegâne âmili olacaktır.

Türkiyede keten istihsalinin merkezini teşkil eden ve ketenin bütün hususiyetlerini bünyesinde cemedan Kandıradaki keten sanayinin tesisi ve bir keten fabrikasının kurulması Vekâletinin tasavvur ettiği gibi çok isabetli olacaktır.

Gemlikte zürraın kredi ihtiyacı

Gemlik (Hususi) — Gemlikte bu yıl, zeytin rekoltesinin iyi olduğu söylenmektedir. Vaktile burada Türk ticaret, İş ve Osmanlı bankasının şubeleri varken bunların hepsi faaliyetlerini tatil etmişler, tüccar ve müstahsilin tek kredi müessesesi olarak Ziraat bankası kalmıştır.

Zürra, Bursada muamele yapan Emlâk bankasının burada bir ajanlık tesisi için bankaya ve vilâyete müracaat etmişlerdir. Bilhassa mahsulün bol olduğu yıllar zürraın kredi ihtiyacı pek bariz olduğundan bu dileğin hemen yerine getirilmesi çok isabetli bir hareket olacaktır.

Gemliğin güzel bir köyü:

GÜNEY KÖYÜ

Güney köyünde en kıymetli şey mektebidir. Köy çocukları ilk mektepten başka orta ve lise tahsillerini de yapıyor. Köy halkı misafirperver, temiz insanlardır ve diğer köylere nazaran maddî zengin sayılmaktadır.

Gemlik (Hususi) — Orhangazi, Yalova, Bursa şosesinin Gemliğe 14 Km. mesafede oldukça eski büyük bir kaza merkezidir. Millî mücadele yıllarında baştan başa yanan ve bugün yeniden kurulan bu şirin kazanın, çevresinde oldukça ehemmiyetli büyük köyler vardır.

Mevkînin hususiyeti, halkının içtimal sahadaki mükemmeliyetiyle Bursa vilâyetinin zengin köyleri içinde temayüz eden eski adile Reşadiye ve şimdiki Güney köyü bunların başında gelir.

Bursa şosesini, Orhangazile Yalova arasında muntazam ikinci bir şosenin açıldığı göze çarpar; köylülerin bilfil çalışarak ve ehemmiyetli bir para sarfı ile meydana getirdikleri yol tam köyün içine kadar gider. Köy tabiri benden 53-57 yıl önce Kafkasyadan göç eden Türkler tarafından tesis edilmiştir. Dört tarafı dağlarla muhat temiz bir havaya malik, aynı zamanda her bakımdan verimli arazisi, geniş ormanlarla zengin bir vaziyeti mevcut olan, köyün sakinleri, hummalı çalışmaları az zamanda köylerini zengin bir hale getirmişler, servetle beraber köyde nüfus da gittikçe artarak 350 eve çıkmıştır.

Sokaklar kaldırımlı, evler ikişer üçer katlı, tıpkı büyük şehir evleri tipinde, kahveleri temiz, çok muntazam bir Cümhuriyet meydanı, hali hazırda beş dershanesi olan çok büyük çapta kurulmuş bir ilk okulu var. Köylüler yakın zamana kadar Kafkas dille konuşurlarmış, yeni nesil bugün bu yabancı dili bırakmakla beraber şive itibarile gençlerde de bir lehçe bozukluğu nazarı dikkat-

celbediyor. Bu köyün civardaki köylere nazaran merkezi vaziyette oluşu, mekteb bina-sının da çok geniş çapta kuruluşu burada bir yatı evi tesis etmenin çok faydalı olacağı kanaatini vermektedir. Mevkiinin istanbulun bir sayfiyesi sayılacak kadar irfan muhitlerimize yakın bulunuşu, servet seviyesinin de müsaide olduğundan, köyde umumî bir okuma seferberliği baş göstermiş birçok babalar çocuklarını yüksek mekteplere devam için orta ve iliseler göndermeğe başlamışlardır. Köyün kültür vaziyeti çok yüksektir.

Güneyde, Bursaya kadar hemen bütün vilâyet hududları içinde şöret kazanmış üşümbeba suyu vardır, bilhassa bunlardan Sa-lıhağa denilen su Taşdelen ayarındadır; bu su arabalarla, Gemlik, Yalova, İznik ve Yenışehre sevkedilir.

Hava, su, muhitin fevkalâdelikleri ile mütenasiben bir çalışma sistemi tesis eden köy ahallisi, kireç ocakları işletir, kömür ve o dunculuk yapar, her çeşid ziraat işleriyle vukuf ve alâkayla meşgul olur; bunlardan başka, memleketin birçok yerlerinde iyi vazifeler almış münevver bir gençlik kültüsü aynı zamanda keza memleketin muhtelif mntakalarında çalışan dülger, tesviyeci, mak-nist gibi iş erbabi gençleri de vardır.

Köyde her bakımdan müşahede edilen umumî intizam, giyinme, konuşma ve misafir kabul etme tarzları da gözden kaçmayacak kadar bariz bir hususiyet arz etmektedir. Köylüler umumiyetle cana yakın ve misafir sever insanlardır.

Karamanın Lâle köyü çekirge istilasından kurtulamıyor

Karaman (Hususi) — Kazamıza beş saat mesafede bulunan ve 400 e yakın nüfusa malik olan Lâle köyü çalışkanlığı çiftçilik ve davarcılığa meşhurdur. Fakat ne yazık ki; yedi senedenberi mah-sullerine çekirge musallat olan bu köy şimdiki bütün istihsalini davarcılığa inhisar ettirmiş bulunmaktadır.

Bu vaziyet senelerdenberi köy halkını yoklukla, darlıkla mücadeleye sevk etmektedir. Nitekim bu yıl da bu âfet yüzünden tarlalardan buğday kaldırmak imkânı hasıl olamamıştır.

Çalışmak ve hayatlarını kazanmak için (Lâleliler) civar şehir ve köylere ameliğe gitmektedirler.

Köy toprağını çekirge âfetinden kurtarmak için (Lâleliler) hükümetimizin yardımını beklemektedirler.

Muratlı taş ocaklarında bir kaza

Muratlı (Hususi) — Muratlı civarındaki taş ocaklarında çalışan Romanya göçmenlerinden amele Salih oğlu Osman Gümüş yıkılan taşların altında kaldığından sol bacağı kırılmış, vücudunun muhtelif yerlerinden ezilmiştir. Baygın bir halde Tekirdağ hastanesine gönderilmiştir.

Denizlide ekonomi kurumu teşkilâtı

Denizli (Hususi) — Ulusal ekonomi ve artırma kurumu için jandarma emekli binbaşısı Caffer, Fahmi Cillev, Şükrü Küleş ve Naciye Teksoz idare heyetine ve eski ziraatçilerden Nuri Odabaşı mürakıblığa seçilmek suretile yeniden teşkilât yapılmıştır.

Samsun klüpleri ve bina derdi

Samsun (Hususi) — Samsunda mevcut spor klüplerinin bilhassa hususi birer bina kiralamak üzere susunda müşkülâtla karşılaşmaları nazarı dikkate alınarak bu spor klüplerinin bir arada bir binaya toplanması düşünülmektedir. Esasen geçen seneye kadar spor klüpleri, spor bölgesi binasında birer daire işgal etmekte idiler. Spor Bölgesi binasının orta mektebe tahsis üzerine klüpler ayrı binalara

çıkışlardı. Şehirde ayrı ayrı binalar kiralamak hayli fedakârlığı istilzam ettiği ve tahsatsızlık yüzünden klüpler müşkülâtla karşılaşmaları için yeniden bir

araya toplanmaları çok iyi olacaktır. Resmimiz, klüplerden bazıları bir merasimde geçid resminde göstermektedir.

Samsunda at yetiştirme teşkilâtı genişletiliyor

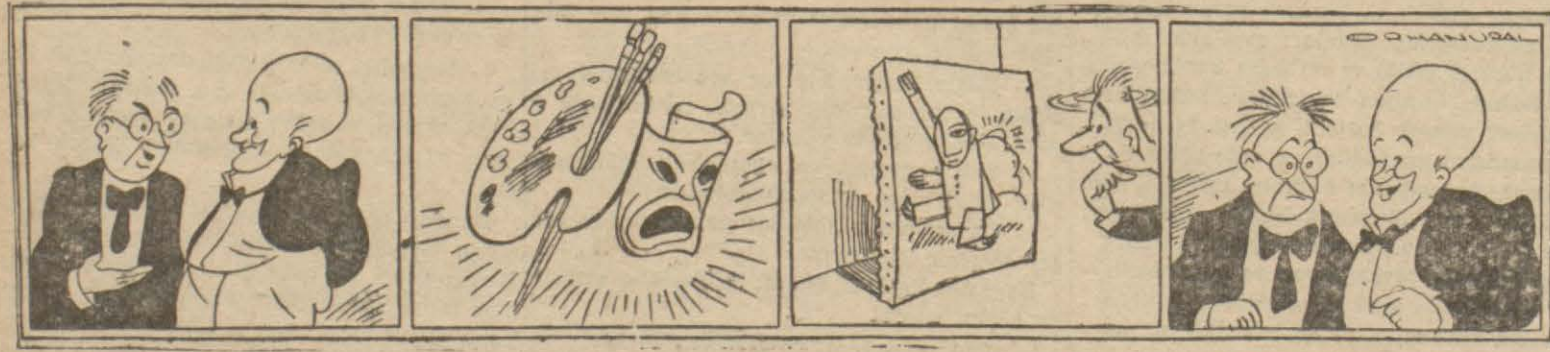
Samsun (Hususi) — Türkiyede at yetiştirme mesinde mühim bir mevkie sahib olan Samsun muntakasında Ziraat Vekâleti tarafından bir Zooteknik yetiştirme müte-hassıslığı teşkilâtı kurulmasının büyük faydaları görülmeye başlamıştır. Teşkilât, bu mntakanın evveldenberi meşhur at neslini elverişli bir şekilde organize edecektir.

Samsun vilâyeti hududları dahilindeki geniş mer'alarda on beş bine yakın bir kısırak sürüsü dolmaktadır. Bilhassa Terme ve Bafra kazalarında sahil mntakalarında hayvan kesafeti çoktur. Buralarda hayvanlar başboş yaşarlar. İstedikleri gibi gezerler, tamamen serbest kalmışlardır. Halbuki bu kimsesiz hayvanları iyi bir nesil halinde yetiştirme nin nasıl faydalı olacağı tabiidir. Başboşluk yüzünden bugüne kadar faydalı olmıyan bu büyük sürüler, iyi bir şekilde yetiştirildikten sonra büyük bir hayvan nesli kazanılacaktır.

Ziraat Vekâleti müte-hassısları, işte bu güzel nesli yetiştirmek için de işe başlamışlardır. Az zamanda büyük neticeler alınacağından şüphe edilemez.

Zooteknik yetiştirme teşkilâtının yap-makta olduğu ve yapacağı işler arasında en mühimlerinden birisi de tay büyütmeye boğa yetiştirme çiftliği tesis edilmesidir. Samsun ve Çarşamba kazalarının birleştiği noktada su işleri idaresi tarafından kurulan 10.000 dekarlık ve Millî Emlâk İdaresine aid bir sahada bu çiftlik kurulacak, burada hükûmete aid aygırlardan doğan taylar büyütülecektir. Taylar büyüdükten sonra sahipleri ne iade olunacaktır. Satmak isteyenlere ise müşteri bulunacaktır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey her umumî harbden sonra...

... Güzel san'atlar kıymetini kaybedip..

... Ortaya acıba tarzlar çıkıyor.. Meselâ bir insan resminin insan olduğunu anlatabilmek için saatlerce düğünmek lâzım.

Hasan Bey — Modern silâhlar harb sonunda insanları tanıyacak halde bırakmıyorlar ki...

Son Posta

S P O R

Dünkü lig maçları

Fenerbahçe Topkapi'yı 4 - 1, Beşiktaş i. Sporu 3 - 2 yendi

Fener - Topkapı maçından güzel bir görünüş

İstanbul lig maçları dün muhtelif sahalarda yapılmış ve bütün maçlar derin bir sessizlik ve sükûnet içinde cereyan etmiştir. Bütün maçlar tahmin edildiği şekilde neticelenmiş, Kadıköyde yapılan Beşiktaş - İstanbulspor arasındaki maç haftasında en heyecanlı oyunu olmuştur.

Fenerbahçe 4 - Topkapı 1

Bir hafta evvel, Beşiktaş karşısında pek ağır bir mağlûbiyete uğrayan Topkapı, dün şayanı hayret bir müdafaa sistemi tatbik etmiş, Fenerbahçenî her fırsatta yaptığı hücumları bu sayede önlemeğe muvaffak olmuştur.

Her geçen dakika, Fenerin sayı çıkaracağı ümid edilirken, Topkapının bir de gol yapmış olması, oyunun rengini hemen değiştirmiştir.

1-0 mağlûb vaziyetten derhal kurtulmağa gayret eden Fenerbahçe, isin sakaya gelir tarafı olmadığını anlamış olacak ki var kuvvetle bu vaziyeti bozmağa çalıştı. Birbiri üzerine yapılan hücumlar karşısında mukavemetli gittikçe azalan Topkapı kısa fasıllarla, Fikret, Yaşar ve Basrinin attığı gollerle ilk devreyi 3-1 mağlûb olarak bitirdi.

Beyoğluspor 3 - Feneryılmaz 0

Beyoğlusporun bazı oyuncularını teşkilât haricinde olduğundan takımı oldukça zayıftı. Feneryılmazın hâkim başladığı oyun, yavaş yavaş sönmüş ve Beyoğluspor da kendisine lehine dönen vaziyetten istifade ederek 3 gol yapmış, maçı kazanmıştır.

Anadolu 4 - Galataspor 3

Galataspor, teşkilâtta yeni dahil olan bir takımdır. Anadolu ile yaptığı oyun ciddi bir çekişme içinde başlamış ve iki tarafın bir-biri üzerine yaptıkları sayıların sonucunu sunu kaydeden Anadolu maçı sıkı bir gayretten sonra 4-3 kazanmıştır.

Ömer Besim

Yeni yıldız 3 - Kale 2

Kadıköy stadında ilk maçı ikinci kûme takımları yaptılar. Taksim Yeni yıldız, Kaleyi 3-2 mağlûb etti.

Vefa 6 - Süleymaniye 2

Vefanın hücumları arasında geçen birinci devrede Vefa Gazinin gayretle üstüste iki gol yaptı. Süleymaniye buna bir golle cevap verdi. Kaleci ve beklerin hatasından Süleymaniye ikinci golü de yaptı. Fakat Gazi mükemmel bir şütle Vefaya üçüncü golü kazandı ve birinci devre 3-2 Vefa lehine neticelendi.

İkinci devrede Vefa gene hâkim oynuyor. Ve üstüste iki gol daha yaptılar. Beklerin hatasından Vefa 5 nci golü de attı. Ve bir müddet sonra maç bitti. Vefa 6-2 maçı kazandı.

Beşiktaş 3 - İstanbulspor 2

Fener stadında son maçı hakem Ahmed Ademin idaresinde Beşiktaşla, İstanbulspor yaptılar. Oyun ilk dakikalarda mütevazın... 12 ncı dakikada Şeref Beşiktaş bir gol kazandı. Bu gol İstanbulsporun canlandırdı. Güzel oynuyorlar ve Cihad yerinde bir vuruşla i. Sporu beraberlik golünü yaptı.

Bir müddet sonra Beşiktaş Sabrinin ayağı ile ikinci golü çıkardı. Bir dakika sonra İbrahim üçüncü golü de yaptı. Birinci devre iyi başlayan i. Spor Cihadın şütle ve M. Ali zandı. Müteakib dakikalarda ikinci golü kazandı. Müteakib dakikalarda netice değişmediğinden maç Beşiktaşın 3-2 galibiyetle bitti.

Beşiktaş: M. Ali - Tacl, Faruk, Hüseyin, Cihad, Peyzi - Ahmed, Hüsnü, Sabri, Şeref, İbrahim...

Aynı maçtan bir başka sahfa

İ. Spor: Salm - Hayri, Faruk - Tarık, Seyfi, Enver, Fahri, Hasan, Orhan, Cihad, Bahri...

T. Özerengin

Karagümrük 7 - Altınordu 2

İkinci kûme takımları arasındaki maçın ilk devresi 2-1 Altınordunun mağlûbiyetiyle bitmiş, ikinci devrede daha hâkim oynayan Karagümrük 7-2 galib gelmiştir.

Beykoz 4 - Altınış 1

İk devrede üstüste üç sayı yapan Beykoz, ikinci devrede penaltıdan bir gol yemiş ve penaltıdan bir sayı yaparak maçı 4-1 kazanmıştır.

Hilâl sahaya çıkmadı

Hilâl takımı lisans ve eşyalarını oyun saatinde stada getiremediği için Galatasaray seremoni yaparak hükmen galib gelmiştir.

Galatasaray - Beyoğluspor gece maçı

Galatasarayla, Beyoğluspor takımları arasındaki gece maçı Salı günü akşamı saat 9 da Taksim stadında yapılacaktır.

Son Posta

Yevmi, Sıyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektüblara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

ÇOCUK

23 Eylül tarihli bilmecemizde kazananlar

23 Eylül tarihli bilmecemizde kazananları aşağıya yazıyoruz. İstanbulda bulunan talihli okuyucularımızın Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra hediyelerini bizzat idarehanemizden almaları lâzımdır. Taşra okuyucularımızın hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir futbol topu

İnegöl Gazipaşa ilk mektebi son sınıftan Remzi Yurduşen.

Bir kilo çikolata

İstanbul Fatih 40 ncı mekteb talebesinden 164 Vedad.

MUHTIRA DEFTERİ

(Son Posta hatıralı)

Kayseri bez fabrikası birinci apartıman 6 numarada Turgud Coşkun, Ceyhan bakkal Hamza Ulusal oğlu Salâhaddin, İstanbul Samatya Çeşme sokak 6 numarada Çetin, İstanbul Vefa erkek lisesinden 433 Muammer.

YUVARLAK DÜNYA KALEMTRAS

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Beyazıt Mithatpaşa caddesi İsmail Etem apartmanında Orhan, İstanbul Haydarpaşa lisesinden 560 numaralı Suad Sener, İstanbul 44 üncü okul sınıf 5-A da 280 Kemal Özışık, İstanbul Süadiye Yenimahalle Aygün apartımanı 7 numarada Galib.

DİŞ MACUNU

Manisa vilâyet idare heyeti başkâtibi elle Âdil, Adana Sarıyakub mahallesi müessesil Sabri oğlu Ziva Kumsal, İstanbul erkek lisesi sınıf 5-B de 729 Turhan, İstanbul Valideiatic Bağlarbaşı caddesi 17 numarada Mustafa Cantürk.

ALOMİNYOM BARDAK

(Son Posta hatıralı)

İstanbul İnönü lisesi sınıf 4 de Müyesser Güröğlü, İstanbul Erenköy kız lisesi sınıf 7 de Ferhan Yenen.

KOKULU SABUN

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Galatasaray lisesinden 705 Vedad, İstanbul Yüce Ülkü lisesi talebesinden 312 numaralı Hüsnü, İstanbul Süleymaniye kız orta okulundan 128 Jale, İstanbul Şişhane Mekteb sokak 31 numarada Ahmed.

ALBÜM

(Son Posta hatıralı)

İsparta posta telgraf merkez müdürü oğlu İhsan Yener, İstanbul 29 inci okul sınıf 3-B de 155 Fehmi, İstanbul 44 üncü ilk okul sınıf 5-A da 372 Cavidan.

BOYA KALEMİ

Çankırı ceza hâkimi Sadık oğlu Reşad Şimşek, İstanbul Çağaloğlu orta okul sınıf 1-D de 74 numaralı Himmet Gonca, Çankırı askerlik şubesi memuru Avni Pehlivanoglu kızı Yücel.

AYNA

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Çağaloğlu orta okulundan 33 numaralı Mehmed Fevzi, İstanbul Divanyolu Biçkiyurdu sokağı 11 numarada Tahsin.

KİTAP

Birecik posta telgraf şefi oğlu Fevzi Yiğit, Ceyhan, singer müessesil Bürhan eille Güngör, Antalya Nafia başkâtibi Nevzat oğlu Vedad, İstanbul Galatasaray lisesi 730 Resai, İstanbul 44 üncü ilk okul sınıf 2-B de Nûkhet Erdem, Akşehir inhisarlar müdürü kızı Kadriye Tarhaa, Amasya Suluova nahiyesi müdürü oğlu Kâzım Ertürk, Ankara Cebece Erinc sokak 26 numarada Ridvan, İstanbul 44 üncü ilk okul sınıf 5-B de 123 Burdur harita posta K. binbaşı Turhan kızı Perihan.

RESİMLİ EL İŞİ MODELİ

Diyarbakır Cihan eczanesi sahibi Rağib oğlu Fikret Günay, Edirne Karaağaç İstiklal caddesi 9 No. da Ruhi Öztürk, Kartal Maltepe Cami sokak 15 numarada Hasan Tetik, Samsun ziraat memuru Cemal oğlu Şükrü, İstanbul Laleli Tayyare apartmanları 34 numarada Sedat, Ankara Cebece Tanyeri sokak 27 numarada Meral, Ürgüp İnkilâb okulu sınıf 5 de 66 Nihad Güleç, Eskişehir hava okulu başgedikli Raif oğlu Ayhan, İstanbul Tophane Örtmealtı 1 numarada M. Temizsoy, İzmir posta kutusu 222 No. Necmeddin Dilîüz.

KART

Mersin kız orta okulu sınıf 2-E de 393 Jale, İstanbul Galatasaray lisesi idare amiri Nuri oğlu İhsan, Edirne erkek lisesi orta kısım sınıf 2-A da 40 numaralı Renan, Bursa posta telgraf memuru Fehmi kızı Rana, Sivas vilâyet jandarma kumandanı oğlu Hasan Var - dar, Balıkesir posta paket memuru oğlu Kenan Vural, Ürgüp dış heklimi kızı Süheyla, Tarsus terzi İsmail Okyay yanında İlyas, İstanbul Beylerbeyi Kılıpçe caddesi 76 numarada Zehra, Adana tümen satınalma komisyon reisi yarbay Ömer oğlu Kemal.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Ayrılacağımız gece

Yazan: Muazzez TahsinBerkan

Nilüferden ayrılmaya karar vermiştim. Onu sevmeyişimden değil, bilâkis hakiki surette ona bağlanmakta olduğumu gördüğüm için... Nilüfer çok sevimli, uysal, biraz melankolik bir kadındı ve onunla tanıştığım günden sonra ömrüm tatlı bir sükûnet içinde geçmiye başlamıştı. Fakat onun hayatında mühim bir sır bulunması ve bu sırrı benden gizlemekte ısrar etmesi garib bir huysuzluk veriyor, ona tamaniile bağlanmak korkusile beni rahatsız ediyordu.

Ona Anadoluya gideceğimi söylediğim zaman mahzun gözlerle yüzüme baktı ve kırpıklarının arasında parlayan yaşları gizlemek için hafifce tebessüm etti.

— Tekrar döncek misin Celâl?

— İşim bilir... Belki de senelerle orada kalırım.

Hareket etmeden bir akşam evvel bir yerde beraber yemek yemiye ve sabaha kadar eğlenmeye karar vermiştik. İkimiz de birbirimizde neş'eli bir hatıra bırakmak istiyorduk.

Yemeğimizi yedik, ayrıktan hiç bahsetmeden şampanya içtik, dansettik. İkimiz de çok sakin ve mes'ud görünüyorduk; fakat göz bebeklerimizde içli bir yeis vardı.

Bir ara ona tuhaf bir vak'a anlatırken yüzünün birdenbire korkulacak derecede sarardığını, gözlerinin anadan fırladığını haşyetle gördüm.

— Nen var Nilüfer?

— Hiç, hiç Celâl, gidelim.

Kalbimde müthiş bir şüphe ile sarsılarak onun baktığı tarafa döndüm. Genç bir çift konuşarak, gülerken bize doğru ilerliyorlardı.

— Bunları tanıyor musun Nilüfer? Kimdir bu adamlar?

Birdenbire gelen bir kıskançlıkla kabalaşmış, haşinleşmişim. O, bilâkis bir çocuk gibi yalvarıyordu.

— Götür beni Celâl, buradan kaçır beni...

Kalktık. Otomobilde sınırlı hıçkırıklarla aklıvarak bir tek kelime söylemedi. O kadar kızmışım ki, araba evin kapısında durunca inmedim. Nilüfer hayretle yüzüme baktı:

— Gelmiyor musun Celâl?

Sert bir sesle:

— Hayr... dedim.

Yorgun adımlarla otomobilden indi; fakat tam kapı kapanacağı zaman elimi tuttu:

— Gel Celâl, vallah zannettiğin gibi değil.. seni bütün gece bekleyeceğim.

İçim merak ve tecessüsle yandığı halde davetini kabul etmedim ve saatlerce sokakta bir srseri gibi dolaşım. Gün a - ğardığı zaman kitab bir halde idim. Gayri snuri bir hareketle evin yolunu tuttum. Nilüfer yemek odasındaki divanın üzerine uzanmış, gözleri açık, beni bekliyordu. Kollarımdan çekerek beni yanına oturttu ve hiç mukâddemeye lüzum görmeksizin konuşmaya başladı:

— Niçin kaçtın? Halbuki ben bu vesile ile sana hayatımın sırrını söyleyecektim. Bu, uzaktan bakılınca, gülünç bir vak'adan başka bir şey değildi ama benim izzeti nefsimde vurduğu darbe dolayısıyla bana çektiği ızdırab sebebiyle bir dram halini aldı.

On sekiz yaşında bir genç adamla nişanlanmışım. Birbirimizi fevkalâde seviyor ve evleneceğimiz günü ipe çekiyorduk. Nişanım, her şeyden evvel güzellikle aşık bir adamdı. Her fırsatta bana, güzel olduğum için beni sevdiğini, başka bir şeyi gözünün görmediğini söyler dururdu. Pek genç olduğumdan onun bu hissini getirebileceği felâketi tahmin edemiyor ve güzelliğime mağrur bir tavır alıyordum.

O zaman annemle Divanyolunda bir

apartımda oturuyorduk. Bizimle aynı kattaki diğer dairede genç bir kadın üç yaşındaki oğlile beraber ikamet ediyordu. Kadının kocası ekseriya Anadolu'da bulunduğu için günlerimiz, hattâ gecelerimiz bir arada geçiyordu. Ben de, on sekiş yaşımın bütün samimiyeti ile bu genç ve güzel kadına bağlanmışım.

Bir gün komşumuzun hemşiresi bize geldi. Perişan bir halde idi. Enişesinin bir kaza neticesinde öldüğü haberi aldığı söyledikten sonra bunu Neziheye bildirmeye cesaret edemediğini yana yakıla anlattı. Annemle yüz yüze bakıştık ve insani bir vazife ifa etmek maksadile bu ağır yükü üzerime aldım.

Komşumuz önce benim sözlerimi ilkin sükûnetle dinliyordu fakat birdenbire müthiş bir sinir buhranına kapılarak yerden terliğini alarak üzerime hücum etti ve öksesile yavaş yavaş şiddetli bir darbe indirdi. Kanlar içinde eve döndüm. Yanığım delinmiş, bir dişim kırılmıştı. Derhal doktor geldi, tedaviye başladı ama çirkin bir yara, hattâ ufak bir diğkiş yeri aylarca yüzümü değiştirdi. Bu müddet zarfında da nişanım benimle alâkadar olacak yerde yavaş yavaş ziyaretlerini eksiltti ve henüz yaram kapanmadan benden ayrıldı.

Ne kadar acı çektiğimi, maddi ve mânevî üzüntü ile ne kadar göz yaş döktüğümü tahmin edemezsiniz. Artık Nezihe'nin nefret etmişim; yüzünü bile görmek istemiyordum, isminin yanımda anılmasına tahammül edemiyordum.

Bu gülünç olduğu kadar feci vak'a asabımı o kadar bozmuştu ki, bir gün, ümitsiz bir saatimde, karşıma çıkan bir adamla nişanlanmaya razı oldum; fakat o da namussuzun biri imiş, bir zâf dakikamdan istifade ettikten sonra paçavra gibi beni hayatından attı. Bu yüzden annemden ayrıldım ve sefil oldum.

İşte bu akşam seninle beraber Park otelde yemek yerken kapıdan eski nişanımın Nezihe ile beraber içeriye girdiklerini görünce müvazenemi kaybettim.

Nilüfer susmuştu; fakat heyecandan titriyordu.

— Onlar nasıl olup da birleşmişler? — Bilmiyorum. Belki de tesadüfen, belki bilerek ve isteyerek.

Yüzüne dikkatle baktım. Üzüntüden gözlerinin etrafı mor bir halka ile çevrilmişti; fakat bu halile de çok güzeldi. Birdenbire, niçin ve nasıl olduğunu düşünemedim sordum:

— Onu hâlâ seviyor musun Nilüfer?

Tereddüd etmeden cevap verdi:

— Hayr, onu tamamen unuttum. Şimdi yalnız seni seviyorum.

O kadar dürüst ve samimi bir tavır vardı ki beni aldatmasına imkân olmadığını anladım ve başını kollarımın arasına alarak kulağıma fısıldadım.

— Benimle beraber Anadolu'ya gelir misin Nilüfer?

TIYATROLAR

ŞEHİR TIYATROSU

İstiklal caddesi komedi kısmı
Akşam saat 20,30 da

İki kere iki

Halk Opereti — Taksim eski Çağlayan akşam

Bu hesabda yoktu

Raşid Rıza ve Sadı Tek tiyatrosu

Akşam (Üsküdar Hale sinemasında)

Üvey babam

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği satınalma Komisyonundan :

1 — 1500 adet sünger ile 2500 adet gebrenin müteahhidi nam ve hesabına 16/10/939 Pazartesi günü saat 14,30 da açık eksiltmesi yapılacaktır.
2 — Tahmin edilen bedeli 765 lira ve ilk teminatı 58 liradır. Şartnamelele evsalları ve nümuneler! komisyonadadır. Görülebilir.
3 — İstekillerin gün ve/saatinde ilk teminat mabuzları ve kanuni vesikalarile Galata Rıhtım caddesi Veli Alemdar han ikinci kattaki komisyona gelmeleri. «7809»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan :

1 — Ford kamyonetleri için satın alınacak 62 kalem yedek parçanın 16/10/939 Pazartesi günü saat 10 da açık eksiltmesi yapılacaktır.
2 — Tasarlanmış tutarı 1920 lira ve ilk teminata da 144 liradır. Parça listesi komisyonadadır. Görülebilir.
3 — İstekillerin kanuni vesikalari ve ilk teminat mabuzları ile Galata Rıhtım caddesi Veli Alemdar han ikinci kattaki komisyona gelmeleri. (7902)

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman
dişlerinizi fırçalayınız.

Tornacı aranıyor

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden :

Sivas demiryol atelyesinde çalıştırılmak üzere birinci sınıf ve ikinci sınıf tornacı işe alınacaktır. İmtihanda matlûb evsafıta görülenler tavzif edilecektir. İmtihanlar İzmirde, İstanbulda, Eskişehirde ve Ankarada yapılacaktır. Talib olanların İzmir ve Sirkeci'de İşletme Müdürlüklerine, Eskişehirde Atelye Müdürlüğüne ve Ankarada Cer dairesine müracaat etmeleri lazımdır. «8125»

Bir Muhasip Aranıyor

Maden işletmesinde çalışmak üzere Almanca veya Fransızcaya aşina ve askerlikle alakası olmayan bir muhasip aranıyor.

Taliblerin Fotograf ve tercümeihalleriyle tasdikli bonservis suretlerini Zonguldakta Maden Kömür İşleri T. A. Ş. adresine göndermeleri

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden :

Memur alınacak

Merkez, işletmeler ve atelyeler teşkilâtında istihdam edilmek üzere müsabaka ile memur alınacaktır. Müsabakaya iştirak edeceklerin aşağıdaki evsafı haiz olmaları şarttır.

A — Türk olmak ve Türkiye cümhuriyeti tabiiyetini haiz bulunmak,
B — Orta mekteb veya lise tahsilini bitirmiş olmak,
C — Azami 35 yaşında bulunmak «35» yaş dahil,
D — Hüsnühal eshabından bulunduğu dair pollsten müsaddak vesika ibraz etmek,
E — İdare hekimleri tarafından yapılacak sıhhi muayenede Devlet Demiryollarında istihdamı mâni bir hastalığı bulunmamak.

1 — Müsabakada kazanan orta mekteb mezunlarına 60, lisan bilenlere 67, lise mezunlarına 74 lira, lisan bilenlere 83 lira ücret verilecektir.
2 — Müsabaka 16/Birinciteşrin/939 Pazartesi günü saat 10 da Ankarada Cer daire - sinde, İstanbulda Sirkeci, Haydarpaşa ve İzmirde İşletme müdürlüklerinde yapılacaktır.
3 — Müsabakaya gireceklerin aranılan vesikalarla 14/Birinciteşrin/939 Cumartesi gününe kadar 2 ci maddede yazılı İşletme Müdürlüklerine müracaatları lazımdır.
«5045» «8000»

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedelli 6000 lira olan 1000 adet tahta el abarası 13/10/1939 Cuma günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 450 liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesika - larla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar komisyon reis - liğine vermeleri lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (7732)

Muhammen bedelli 1200 lira olan 2 adet otomatik şalter tertibatı ile beraber elektrik motörlü santrifüj tulumba 26/10/1939 Perşembe günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 90 liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesika - larla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar Komisyon Reisli - ğine vermeleri lazımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (8016)

Muhammen bedelli 10.000 lira olan bir adet Dizel motör - jeneratör 20/11/1939 Pa - zartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alın - acaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (750) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri la - zımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (7952)

İstanbul Belediyesi İlânları

Fatih yangın yerinde 107 inç adada 2,40 metre yüzü 18,72 metre murabba arsa açık arttırma ile satılacaktır. İhale 16/10/1939 Pazartesi günü saat 14 de daimi encümenide yapılacaktır. Muhammen bedelli 84 lira 24 kuruş ve ilk teminat 6 lira 32 kuruştur. Şart - name Zabıt ve Muamele Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliblerin ilk teminat mak - buz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümenide bulunmaları. (7831)

Urfa Gümrük muhafaza Taburu satınalma Komisyonundan :

Cins	Miktarı	Tahmin edilen Lira	% 7,5 teminatı Lira	Sureti İhale	İhalenin günü saati
Odu	978000	24450	1834	kapalı zarf	25/10/1939 9.30 Çarşamba
Arpa	595200	17856	1340	kapalı zarf	26/10/1939 9.30 Perşembe

A — Yukarıda yazılı dokuz yüz yetmiş sekiz bin kilo odunla beş yüz doksan beş bin iki yüz kilo arpa Urfa'da gümrük taburu karargâh binasında kapalı zarf ile satın alınacaktır.
B — Talibler ihale saatinden bir saat evvel zarflarını komisyonun parasız olarak dağıtılacaktır.

C — şartnameleri okumak isteyenler A fıkrasında sözü geçen binadaki satınalma ko - misyonunda her gün okuyup ve bedelsiz olarak alabilirler.

D — İstekliler girmek istedikleri kalemin hisasında gösterilen teminat akçesini Urfa gümrük veznesine yatırıp vezne makbuzu veya banka mektubule şartnamenin dördüncü maddesinde kendilerinden istenilen vesikalarla birlikte geleceklerdir. «8139»

Niçin yeni Tokalon Pudrasını kullanıyorum

PRENSES ALLA TROUBETSKOY diyor :

- ★ Son Moda ve cazip bir oğ renkleri vardır.
- ★ Tanıdığım bütün pudralardan daha hafif ve daha incedir.
- ★ Hakiki çiçeklerin nefis kokusu perestij ediyorum.
- ★ Bütün gün sabit kaldığını gördüm. Bu sır, yani «Krema kö - püğü» hiç bir pudra yoktur.
- ★ Rüzgâr ve yağmurda bile teni taze, nemin ve gayet se - vimli muhafaza eder.
- ★ Bundan daha iyi pudra olma - dığına kat'iyen eminim.

AĞARAN SAÇLARA

Saç boyaları saçların tabii renk - lerini iade eder. Ter ve yıkan - makla çıkmaz, daima sabit ka - lır. Kumral ve siyah renkli sıhhi saç boyalarıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Akba kitabevi

Her diiden kitab, gazete, mecmua satır. SON POSTA'nın Ankara ba - yıdır. En iyi kırtasiye malzeme - si mevcuttur.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Sekim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

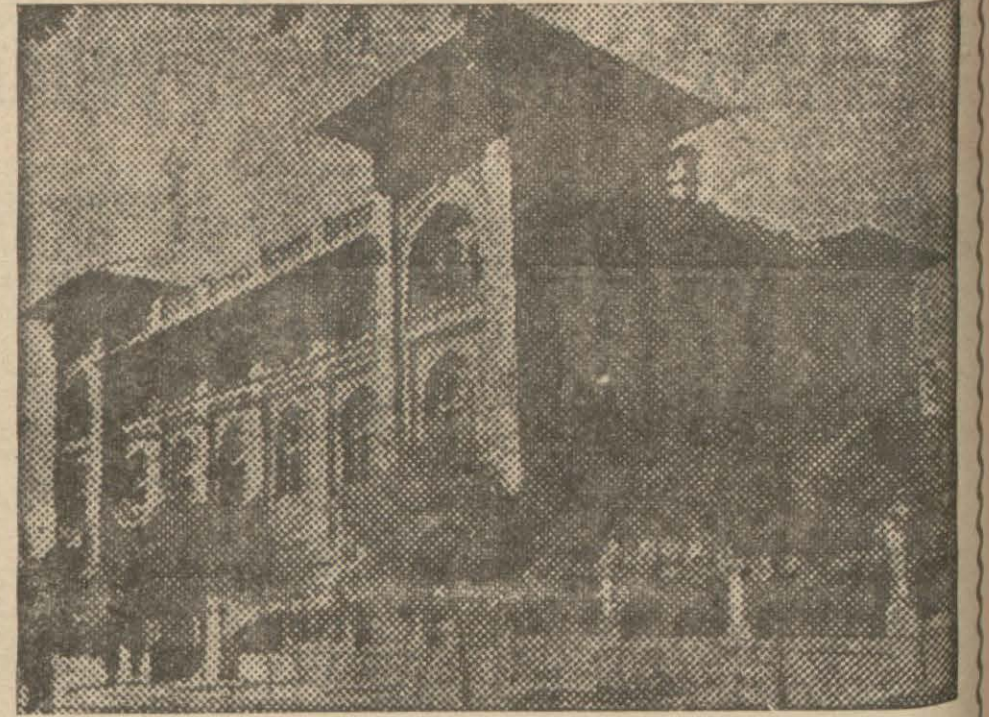
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aced	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

9 Birinciteşrinden 16 Birinciteşrine kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimler.

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Karadeniz), Perşembe 12 de (Taru), Cuma 10 da (İzmir) ve Pazar 16 da (Ege). Galata rihiminden.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Çanakkale), Cumartesi 18 de (Mersin), Sirkeci rihiminden.
İzmit hattına	— Salı, Perşembe ve Pazar 9,30 da (Uğur). Tophane rihiminden.
Mudanya hattına	— Pazartesi, Salı ve Pazar 9,50 de ve Çarşamba, Perşembe ve Cuma 15 de (Sus). Cumartesi ayrıca 13,30 da (Marakaz). Galata rihiminden.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8,15 de (Marakaz). Galata rihiminden. Ayrıca Çarşamba 20 de (Mersin) ve Cumartesi 20 de (Çanakkale). Tophane rihiminden.
Karabiga hattına	— Salı ve Cuma 19da (Seyyar). Tophane rihiminden.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Bursa). Tophane rihiminden.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Kemal), Cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rihiminden.
İzmir sür'at hattına	— Pazar 11 de (Turhan). Galata rihiminden.
Mersin hattına	— Salı 10 da (Anafarta), Cuma 10 da (Erzurum). Sirkeci rihiminden.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları ya - Acentalardan öğrenilir:

Galata baş acenteliği	— Galata rihimi, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında.	4286
Galata Şube acenteliği	— Galata rihimi, Mıntıka Liman Reisliği binası altında.	40133 27440
Sirkeci Şube acenteliği	— Sirkeci, Yolcu salonu.	8180

Cağaloğlu Erkek Ortaokulu satınalma Komisyonundan :

10/X.1939 Salı günü saat 14 de İstanbul Beyoğlu İstiklâl caddesinde 349 numaralı binada Liseler Muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonunda 1001 lira 38 kuruşluk kâr şif bedelli tamiratı açık eksiltmeye konmuştur. Bu işe aid şartname ve naha şerh okulda görülür. İlk teminat 76 lira olup eksiltmeye iştirak edeceklerin en az 1000 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair eksiltme gününden 8 gün evvel İstanbul vilay - tinden alınmış ehliyet ve 1939 yılı Ticaret Odası vesikalarla belli gün ve saatte te - minat makbuzile komisyonun gelmeleri. (7705)

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 keşe alınabilir.